

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
 Egy évre 24 koron.
 Egy hónapra 2 koron.
VEHETŐSÉG:
 Egy évre 26 koron.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
REKLAM:
 4-heteses poszt sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 25 fillér.
 Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, december 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vasárnap: Városi biztosító intézet.
- A képviselőház ülése.
- Egyrösi-másrösi. Irt: Lax Terka.
- Delegációk után.
- Kereskedők hitelintézetének.
- Öndíj magyar állam.
- Az aradi vashíd.
- A lővegőp-panamánás.
- Ötremhaság a brotán.
- A zsurok naptára.
- A vasárnapi munkaszünet feltételezése.
- Törvényjavaslat a fizetési pótlékról.
- Besúntott bányászok.
- Sport-ünnep.
- A hét eseményeiből.
- A kollektív név.
- Megvádolt királyi ügyész.
- Tárcs: A hétről. — Bűnös, vagy beteg? Irt: László Árpád dr.
- Regény-Carnok: Az Antikristus esedé. Irt: Lagerlöf Zselma.

Városi biztosító intézet.

Arad, december 19.

Nagyon érdekes tárgya lesz annak az értekezletnek, melyet *Institúris* Kálmán polgármester hétfőn délelőtt tizenegy órára hívott össze a városháza kistermébe. Előrebocsátjuk, hogy ezen az értekezleten se a Weitzer-hagyaték, sem a tűzérkaszánya, sem a vashíd ügye nem kerül szóba. Méltán lehetünk tehát kíváncsiak, hogy tulajdonképp mi lehet az az értekezlet, mely nem tárgyalja a fentebb elősorolt dolgokat, a melyekkel pedig Aradon mostanság minden értekezlet foglalkozni szokott. Egy nagyszabású, méreteiben egy fél-

országot felölelő, következményeiben egyelőre beláthatatlan reformtervezetről van szó. A nyugati államok előrehaladt és minden irányában fejlett közigazgatásának egyik legnagyobb alkotása: a városi biztosító intézet felállítása lesz a hétfői értekezlet tárgya. Idegen fogalom ez előttünk, azért némi magyarázatra szorul. Magyarországon ez az eszme meglehetősen ismeretlen, nem is lehet tehát esodálkozni, ha némi önelégültséggel említjük föl itt mellesleg, hogy ennek a reformnak a létrehozásában *Aradé az első lépés dicsősége.*

A városi biztosító intézet fogalmát egyszerűbben kifejezi ez a szó: *kényszerbiztosítás.* Maga a tervezett intézet a következő elemekből alakul:

Néhány szomszédos város összeáll, szövetkezik és egy rendszeres biztosító társaságot alakít. Alapszabályai csak abban különböznek a többi biztosító intézetekétől, hogy a biztosítás mindazon ingatlanra, mely a szövetkezett városok területén fekszik, kötelező. Nem térhet ki tehát a biztosítás elől egy ingatlan tulajdonosa sem.

A másik különbség az, hogy a díjtételek változatlanok. A dolog természetéből folyik, hogy a városi kezelésben álló biztosító intézet nem kelhet versenyre a többi magán biztosító társaságokkal, mert ezzel elvesztené lába alól a talajt s a konkurrenciát létjogosultságától fosztaná meg.

A harmadik különbség az, hogy a városi biztosító intézetnél nincs kockázat. Ki

lehet előre számítani, hogy mennyi lesz a jövedelem, bár a kiadás, vagyis a kárdiszak kifizetése tekintetében természetesen itt is a legnagyobb bizonytalanság uralkodik.

Előadtuk nagyjában a reformtervezetet. A kritikától, míg a tervezetet egész részletességében nem ismerjük, tartózkodni kell. Két oldalról azonban már most hozzá lehet szólni ehhez a kérdéshez. Első sorban azt kell ugyanis eldönteni, hogy a városi biztosító intézetnek, vagy — élvezük ki jobban az elnevezést — a kényszerbiztosításnak mi a végcélja? Altruisztikus emberszeretetből, avagy jövedelemszerzési vágyból eredt-e a reformtervezet? Az-e a cél, hogy minden polgár nyugodtan alhasson, vagy az, hogy a szövetkezett városok újabb adóhoz jussanak? Ha tisztán rendészeti kérdéstről van szó, akkor örömmel kell üdvözölni az eszmét. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a reformot, ha mint adó jelentkezik, azonnal, még a küszöbről vissza kell utasítani. A rendészeti reformot minden hátsó gondolat nélkül fogadjuk, ám az adóval előbb tárgyaljunk. Elvégre is adóról, tehát újabb megterheltestről van ez esetben szó, s ilyenkor bizony a pótdadós városok egy kissé gondolkodóba szoktak esni.

A városi biztosítás odaadó hivei azt fogják erre mondani, hogy az mint adó is meg fogja állani a helyét, mert hiszen azokat fogja első sorban érni, akiknek van miből fizetni: a háztulajdonosokat. Ilyenformán könnyen szociális kérdés válhatik a dologból. Akármit mondjanak pro

A hétről.

Amelyeket szörnyen vajudva
 Megszült, sőt fölnevelt e hét,
 Elmondok néked, t. közönség
 Vagy négy tanulságos mesét.
 S habár tudom, hogy bölcs tanácsom
 Egy szikrát sem fog rajtatok, —
 Ajánlom mégis: a morálon
 Tanuljatok, okúljatok!

Első mese.

Kubik Gyula Békés-Gyulán élt,
 Szépen, békésen és Gyulán.
 Kőrömlt a törvényszéki házban,
 És nem szaladt leány után.
 Egy asszonyért sajtott a szíve,
 Eltört vón érte száz halált is,
 És éppen annak volt a férje
 A törvényszéki princípális,
 A törvényszéki princípális.

S egyszerre, — hajh, vajon mi sül ki?
 Az asszony bűnös volt nagyon,
 És holmi mérgezés okából

Börtönbe vitték egy napon.
 Gyulánkat is gyanúba fogják,
 S így menti önmagát szegény:
 „Haj, szörnyen csábitott az asszony,
 S nem tudtam ellenállni én!
 S nem tudtam ellenállni én!”

Mert én az asszonyt nem szerettem,
 Más az, kiért a szívem ég, —
 De ő erőszakkal megejtett,
 Tanúm a föld, tanúm az ég!
 De mit tegyek, mit is tehetnék,
 Ha rámtapadt egy női száj? . . .”

Morál:

A mai ifjú pásztoroknál
 Csak többet ér egy vén király,
 Biz többet ér egy vén király.

Második mese.

Egy hír nyilallott a hazán keresztül,
 Egy röpke hírben mennyi fájdalom!
 Egyik követ egy cákellner kezétől
 Pofont kapott a pályaudvaron.
 És ő, — mivel ezek képét viselte,
 Ezerszeres fájdalmat éreze . . .

Az első ajk, amely e szót kimondta,
 Önön hangjától visszadöbbene.

És türte ezt? száll százfelé a kérdés.
 Nem ölte meg? — szól százmegannyi száz.
 De nem. A nagy Pál nem gyilkos vadállat,
 Elrejti, hogyha szíve, s arca fáj.
 Szivarr: gyujt, vonatra száll serényen,
 És nagybüszkén a parlamentbe tér.

Morál:

Hiába! Nyulat nem szülnek sasok,
 De Saulusból Pál könnyen lesz azér.

Harmadik mese.

Mindenkinek, skit csak illet,
 (Es sokat illet, annyi szent!),
 Jelentem teljes tisztelettel:
 Az obstrukció csödbe ment.
 Igaz, pazarló egy fiu volt,
 Nappallá tett sok éjszakát,
 Szótára kincsét tékozolta,
 Maga alatt vágván a fát.

S hogy tényleg csödbe ment szegényke.
 A büffés melán felzokog,

és kontra, mindenesetre meggondolandó az, hogy szabad-e újabb földadóval megmérni a városi gazdasági fejlődés egyik legnagyobb ágát: az építkezést. Mert elvégre a kényszerbiztosítás csak növelné a házak árát. Vagyis beszéljünk magyarul: a háziurak az újabb adót áthárítanák a lakókra, s ily módon drágulnának a lakások. Végső sorban a szegényebb emberek fizetnék az adót, bár a biztosítás éppen nem a szegény emberek, a lakók érdekében kötelező.

A kérdés tehát mindenesetre finyás és feltétlenül bizonyosak vagyunk benne, hogy sokáig fog még elvi téren mozogni. Szóljon hozzá sok ember, mielőtt statuálják.

Végül még valamit. A legfontosabb körülmény, mely az egész kérdésnek ugyszólván a magja: mit fognak a reformhoz hozzászólni biztosító társaságok? Kigondolhatatlan érdekekbe fog beleütközni a tervezet. A biztosító társaságok ezt a saját egzisztenciájuk elleni merényletnek fogják tartani és ha van valami befolyásuk, azt latba fogják vetni, hogy a kötelező biztosításból ne legyen semmi. Viszont igen könnyen megeshetik, hogy a kötelező biztosítás annyira előnyös lesz a magánbiztosító társaságokra nézve, hogy gomba módra fognak teremni az újabb és újabb társaságok. Mert hogyha a városi biztosító intézet a díjtételekben stabil lesz, és a konkurenciába nem áll be, akkor a magánbiztosító társaságok annyira fogják leszállítani a díjtételeket, hogy még mindig marad valami hasznuk. Természetes, hogy a háztulajdonos, ha már biztosítani kell, inkább az olcsóbbat választja, mint a drágábbat.

Ezek voltak az általános megjegyzéseink. Ha majd a tervezet teljes egészében kerül a nyilvánosság elé, többet is mondunk róla. □

TÁVIRATOK.

Spaun br. visszavonulása.

Bécs, dec. 19. A Fremdenblatt amaz elterjedt hírt, hogy a delegációk ülésének vége után Spaun haditengerészeti parancsnok vissza-

szándékozik vonulni, alapos információk alapján tévesnek mondja.

Oroszország és Japán.

London, dec. 19. A Standard jelentései Tokióból: Azt hiszik, hogy Oroszország válaszában a japán követelések főpontjait lényegileg visszautasítja. Ez esetben és ha Oroszország nem volna hajlandó a politikai helyzetet még egyszer fontolóra venni, majdnem elkerülhetetlennek látszik a nyílt háboruskodás kitörése. Az oroszok ugyanis két más társaság azon kéréssel fordultak a koronához, hogy nyuljon nem diplomáciai rendszabályokhoz.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 19.

Nehezen verődtek össze ma is a t. honatyák. Pedig a szabadelpvűpárt vezetősége ugyan csak lelkére kötötte híveinek, hogy korán jelenjenek meg a Házban. De a mikor olyan nehéz korán felkelni.

Pedig a mai nap érdekes párharccal kezdődik: A Kossuth-párt és az Ugron-párt közt kerül nyílt összekapásra a sor, a mint ennek részletei alább olvashatók. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy ez összetűzés miatt féltizenkét óra kerülhetett a sor a napirenden levő ujoncvitára.

A képviselőház ülése december 19-én.

— Kezdeté d. e. ¼ 11 órakor. —

Jakabffy Imre elnököl. Féltizenegy óra nyitja meg az ülést. Szóts Pál felolvassa a jegyzőkönyvet.

(Rekriminálás a tegnapi miatt.)

Lovászy Márton: Csak konstatálni akarja, hogy tegnap a napirend megállapításánál nem volt határozatképes a Ház s ezért az elnök az ülést félóra ra felülgesztette, amde ez a félóra három óra hosszat tartott.

Elnök: Kijelenti, hogy az a szünet azért tartott olyan sokáig, mert a Ház tagjai nem verődtek össze határozatképes számban.

Lovászy Márton rövid megjegyzése után Madarász József felemlíti, hogy tegnap a névsort is fel kellett volna olvasni; így rendelje ezt a házszabály.

Elnök: A névsor csak az esetben olvasható fel, ha a napirendre szánt időn belül történt volna az eset.

Ezzel a Ház a jegyzőkönyvet hitelesíti. Elnök ezután különféle bizottsági tagságok megüresedését jelenti be.

Ugron Gábor: Indítványozza, hogy a Ház erről hétéfőn intézkedjék.

Elnök: Az elnökség majd annak idején megteszi előterjesztéseit.

Ugron Gábor: Fenntartja indítványát.

Az elnök fölteszi a kérdést.

A többség elveti Ugron indítványát, felolvassák ezután az interpellációs könyvet. Az interpellációk előterjesztésére félhárom óra tér rá a Ház.

Belicska Béni a mentelmi bizottság elnöki jelentést tesz arról, hogy a bizottság Serényi József államtitkár mandátumát rendben találta.

N napirend előtt Kossuth Ferenc és Krasznay Ferenc kérések szót.

(A két ellenzéki párt harea.)

Kossuth Ferenc: Reflektál Holló tegnapi beszédére. Holló tegnap támadta a függetlenségi pártot. Támadás azonban visszapattan erről a párttól, melyet mindig a hazafiság vezérelt. Tiltakozik ama ráfogás ellen, mintha szóló pártja az udvar akaratát elősegítette volna. Mindig az volt a párt meggyőződése, hogy a hazáért mindent fel lehet áldozni, csak a hazát nem. (Ejenzés a szélsőbaloldalon. Holló tegnap bonyultott egy határozati javaslatot is. Ezt nem helyeselték, mert ez szöveg illette volna. Különbben Holló egész beszéde a javaslat ellen szöveg.) (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Holló Lajos: Kossuth személye iránt a legnagyobb tisztelettel van. (Zaj a szélsőbaloldalon. Félkiáltások jobbról: de násként ir!) Nem lehet azonban elvitatni senkitől ezt a jogot, hogy kritikát gyakoroljon politikusok tettei felett.

Polonyi Géza: De ne gyanúsítson! Visszatartjuk a gyanúsítást. Mi nem vagyunk hazafiúk!

Rákosi Viktor: Aljas gyanúsítás!

Szatmári Mór: Mondják meg, kit vesztettek meg. Ne gyanúsítsanak aljas módon. (Zaj a baloldalon.)

Buzáth Ferenc (a jobboldal felé): Ne röhögjenek!

Kubinyi Géza: Az ilyen hang lebujba való!

Elnök: Rendre utasítja Buzáthot.

Holló Lajos folytatja felszólalását s kijelenti, hogy a kritika jogával ezentúl is élni kíván.

Kossuth Ferenc reflektál Holló Lajos szavaira s kijelenti, hogy a függetlenségi párt sohasem állította azt, hogy nem száll szembe a királyi akarral. A törvényhozásnak két faktora van: a többség és a korona.

Kaas Ivor: Csinos közjogi teoria!

Míg én, az erkölcs büszke óra,
A tanulásra gondolok.

Morál:

Légy bár közkedvelt itt is, ott is,
Magasra ne emeld a főd,
Mert kis játékid véget érnek,
Ha jó a csőd.

Negyedik mese.

Természetes, hogy városunkban
Történt alábbi bus eset:
Az aszfaltnak légy volt a szive,
S az ég könnyétől megrepedt.
Az ég borús volt tudniillik,
Mivelhogy elhagyá a nap, —
Rettentően sajnálá az aszfalt,
S mint mondám, szive megszakadt.

A repedés sok volt a szivén,
Nem egy, hanem tömént len, —
S e repedéseknek nyomába
Az esőtől nagy víz terem,
S a városunk most vadregényes,
Az uton öt-tíz tiszta tó . . .

Az aszfalttársaság morálja:

Ez rendbe van, hisz régi nóta:
A szivbaj nem gyógyítható!

—zab.

Bűnös, vagy beteg?

(Nyisztor Adorjánról.)

Irta: László Árpád dr.

A gyulai családi drámának részletei a nyilvánosságra kerültek. Az igazságszolgáltatás megkezdte működését és a legszigorúbb tárgyilagossággal bontja szét a bűnpör összebonyolított szálait. A ki bűnös, az bűnhődjék.

A nyilvánosság függőnye feliebbent s egy kép tárult elénk, melynek láttára a legcínikusabb szemlélő is összeborzad. Egy kép, a melynek sötét alapja a bűn, jellege az elszántság s mindezen vonások árnyalata egy lelki kör.

Egy nő, a ki a legjobb nevelésben részesült, ki maga körül csak jót látott és hallott, aji, szállott emberekkel szövetséget köt, hogy férje életének kioltásával visszanyerje szabadságát s egyesülhessen végkép azzal a férfivel, a kinek aljas szerelméért mindenre képe volt.

Lehet-e az, hogy egy nő, egy anya, mert valakivel bűnös viszonyt folytat, képes legyen arra, hogy mindent kockára tegyen, előre megfontolva szövetségre lépjen a legelvetemültebb emberekkel s ezeket felbujtsa és felbérleje, hogy férjét meggyilkolják, csak azért, hogy szerelemével minden akadály nélkül közlekedhessen? Nem támad-e mindannyiunkban azon gondolat, hogy ezen bűncselekménynek valamivel okozati összefüggésben kell lennie? Talán magának a tragédia főszereplőjének az egyéniségében, vagy talán a körülményekben kell, hogy az okokat keressünk, de az ily cselek-

ményeknek más, erősebb mozgató elemeik is kell, hogy legyenek, mint a bűn s a bűnössze-
relem.

Láttunk már hatalmas elszánt tetteket, a melyeket valaki azért vitt véghez, mert szeretett. Hallottuk már, hogy valaki magát áldozta fel inkább, minthogy másé lett volna, mintazé, a kihez szive vonzódott. Sőt voltak esetek, hogy a szerető, midőn viszonszerelemre nem talált, inkább kioltotta azon szivből az életet, sem hogy el tudta volna tűrni, hogy annak dobogását más hallgassa. Ezek oly cselekmények és áldozatok, a melyekre a szerelem készíthet valakit, de ez a szerelem tiszta magasztos érzés, mely a tettesre, még a bűn elkövetése után is felemelő hatással van.

Az a szeretet azonban, a melylyel Nyisztorné Kubik Gyulával szemben viselkedett, nem ily tiszta érzelemből fakadt. Ennek a szerelemnek az alapja a beteges lelki elváltozás volt, a melyet Kubik elvetemült módon kihasznál s aztán ezt a beteg testet, a melynek idegrendszere, már felmondta a szolgálatot, hatalmában tartotta s arra oly felsőbb befolyást gyakorolt, hogy ez a női lélek, ez erő hatása alól magát kivonni sehoggy sem tudta.

Ime, itt kezdődik a tragédia Előszőr, a körülmények véletlen összejatszása kiálesli a helyzetet a beteg nő s az életerős egészséges férj között s midőn a férj erősebb rendszabályokhoz és eszközökhöz nyul nejjével szemben, a nő szeretőjéhez menekül, ennek külsőleg hódolatot mutató, de belsőleg annál alávalóbb anyagi érdekeken nyugvó szerelmében keresve

Kossuth Ferenc: A kisebbségnek kötelessége, hogy többséggé legyen. E célból látta szükségét annak, hogy a választói jogot kiterjessék.

Krasznay Ferenc: Visszautasít minden gyanúsítást s fölszóit mindenkét, akinek van még a politikai erkölcs iránt érzéke, hogy veszen veget az áldatlan helyzetnek.

(Az ujonovita.)

A személyes fölszólásoknak ezzel vége szakad: s a Ház most már áttér a napirendre, az ujoncjavaslat tárgyalására, melyhez elsőnek Lendl Adóif szól.

Lendl Adóif: A nép nyomorát, ecseteli s különösen a maga választó kerületének helyzetét vázolja.

Elnök kétszer is figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Lendl végre azzal fejezi be beszédét, hogy az utolsó pillanatban íme csatlakozik az obstrukcióhoz s nem szavazza meg az ujoncjavaslatot.

(Polonyi, Holló és Bartha.)

Polonyi Géza: Nem ellenzéki kötelességet, hanem a politikai pártbecsület kötelességét teljesíti felszólalásával, még pedig a Szederkényi párttal szemben. Nem reflektál a jobboldal tetszésére, sőt e tekintetben óvatos tartózkodást kér. (Derűltség.) Felszólalásának célja az: Am tegyük íbrálat tárgyává egymásnak véleményeit, bírszólalásait, magatartását. De olyan módon nem lehet támadni egy pártot, mint ahogy Holló Lajos és Bartha Miklós a Magyarországon teszik, amikor egyre Görgei-pártot, árulónak nevezik a Kossuth-pártot. Szóla a „Magyarország“ tegnapi cikkéből olvas föl részleteket, melyek mindvégig gyanúsításokkal vannak telve. Azt hiszi, hogy a függetlenségi eszmének nem tesz szolgálatot az, aki Kossuth nevét gyanúsításokkal halmozza el s nem jár el jóhiszeműen az, aki a Kossuth-pártot folyton gyanúsítja s aztán beadja Kossuth határozati javaslatát. Szóla meg akarja indokolni pártja eljárását s az ugynevezett leszerelést, amelylyel a tes vért vádolja (Derűltség jobbról.)

Főlkialtások: Testvérek.

Polonyi Géza: Visszapillantást vet a küzdelem történetére s oda konkludál, hogy az obstrukció szövegében már elején aggályokat kellett. Nem csodálni való tehát, ha másokban idővel ugyanily aggály keletkezik. Nálunk ugyan a társadalom alig érzi meg, hogy nincs költészet. Am azért az indemnitás megobstrukciója ellen az elvi aggályok nagyon lehetségesek. Elmond egy beszélgetést, mely erről a tárgyról folyt négy képviselő közt, akik közt szóla és Apponyi is ott volt.

Bartha Miklós: Bizalmas beszélgetés volt ez?

Polonyi Géza: Nem. Négyen voltunk

együtt. De miért kérde ezt? Talán védője Apponyinak?

Bartha Miklós: Nem. Hanem e szavakban Apponyi megvádoltatása foglaltatik.

Polonyi Géza: Folytatja elbeszélését az új kormány megalakulásáig és a szabadelvű párt programcsinálásáig. A függetlenségi párt megbékélésében nincs leszerelés és nincs hazafüvés. Majd rátámad az obstrukcióra, vajjon mással szemben, min Tiszával folytatták volna e az obstrukciót? (Nagy zej.)

(Gúnyos csipkedések.)

Bartha Miklós: Teljesen megzavarodottnak érzi magát — ugymond — a felett hogy Polonyi egész kormánypárti ízű beszédet mondott.

Polonyi Géza: Ez nem való!

Bartha Miklós: Pedig a szabadelvűpárt teljesen kormánypártinak tartotta a beszédet s azért helyeselt is.

Polonyi (gúnyosan): Én soha sem tartottam a Széll Kálmán mellett írott cikkeket kormánypártiaknak.

Egy hang (közbeikt): De én igen!

Bartha Miklós: Hogy ha ez gyanúsítás akar lenni, azt egyszerűen megvetem. Különben továbbá, hogy azokban a vádakban, melyekkel a Kossuth pártot árulással és megvesztegethetőséggel illetik, nekem semmi részem sincs.

Közbeszólások: Ez helyes!

Bartha Miklós ezután azt bizonyítgatja hosszasan, hogy a parlament nem hű kifejezője az ország hangulatának, a mit legjobban az bizonyít, hogy számos kerületben úgy váasztják meg a képviselőket, hogy előzőleg nem ismerték, hírét sem hallották az illetőnek.

Zboray Miklós: Mint Abruóbányán történt.

Rosenberg Gyula: Ez nem igaz. Engem a választóim már előzőleg is ismerték.

Zboray Miklós: Dehogyan ismerték!

Rosenberg Gyula: Ez haszontalan gyanúsítás.

Bartha Miklós folytatta ez incidens után fejtegetéseit. A többség következtetéséről beszélt. Végül határozati javaslat alakjában hosszú felirati javaslatot nyújt be, a mit ellenzéki jegyző jelen nem léteben Szóts Pál volt kénytelen felolvasni.

(A hétfői napirend.)

Elnök javasolja, hogy a hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó ülésen tüzessenek ki első sorban a bírósági és ügyészségi megkeresésekre vonatkozó mentelmi ügyek s aztán tárgyalassék folytatólágosan a mai ülés napirendje.

Tisza István gróf miniszterelnök indítvá nyozza, hogy a menyiben hétfőn a mentelmi ügyekkel nem végeznének, a keddi ülésen az ujoncozási törvényjavaslat tárgyalassék.

Elnök a napirendet ily értelemben állapítja meg.

Az ülés egynegyed 4 kor végződött.

vigaszt. Az asszony a női léleknek és érzékenységnek teljes erejével nagyítja a férje részéről vett sérelmeket s midőn gyermekének nevelését is teljesen magának foglalta be a férj, odabár magát végtelmen annak a férfinék a karjaiba, a ki ezt a beteges vonzalmat szellett is a maga javára anyagilag is kihasználni s hogy a siker mennél biztosabb legyen, mindent elkövetett, hogy az áldozatot minél erősebben magához lancozza. Ez ugy látszik sikerült is Kubiknak, a mint az a Nyisztorának hozza intézett és nyilvánosságra került leveleiből kiünik, mely levelek telve vannak az örjöző szerelmet és örült féltékenységet tanúsító kifejezésekkel.

A bűnös viszony nyílt botrány közben a férj tudomására jutott, el is akart válni feleségétől, de a rokonok unszolására s talán inkább gyermekükre való tekintettel együtt maradtak.

Ekkor kezdődött az asszony lelkében az a folyamat, a mely a helyzet és a külső behatások következtében fokozatosan fejlődött s haladt feltarthatatlanul egész addig, a míg az agyban a szörnyű elhatározás meg nem érlelődött.

Az utolsó jelenete ezen lelki folyamatnak akkor játszódott le, midőn az asszony nem tudva ellenállani Kubik követelődzéseinek, ennek kértére, pénzt akart küldeni. Igen, de honnan? Pénze kifogyott s miután a háztartási költségeket is közvetlenül férje fedezte, az ezen célra szolgáló összegből sem állott rendelkezésére pénz.

Nyisztor éppen távol volt s az ellenállhat-

lan erő készítette az asszonyt, hogy férje fiókját feltörve, az ott levő takarékpénztári könyvecskéből 400 koronát kivessen s annak egy részével, a már-már veszedelmessé váló közvetítők száját tömjé be, más részével pedig Kubikot elégitse ki.

A pénzt pótolni kellett, nehogy a férj azt észregye. Ez azonban sehogy sem sikerült. A félelem a férjnek erős megtorlásától, midőn jobban fokozódott s ebben az állapotban, összeroncsolt idegekkel, fedült lélekkel, kapva kapott Brátné tanácsán, hogy tegyék el férjét lábaltól.

Ez volt a bűncselekmény pszichikai oldalának utolsó részlete. A mik ezután következtek, azok csak a tények, a melyek a vázolt lelki folyamatok okszerű követkeési voltak.

Két kérdés merül fel különösen e bűnpörben. Először, hogy csak a bűnös cél vezette e az asszonyt elhatározásában, a melyet beteges lelki állapot csak elősegített, a mi mindenesetre enyhítő körülményül szolgál, vagy hogy az asszony pszichikai állapota már olyan volt, a midőn az agy rendszer működése már megszűnt összhangba lenni az idegfolyamatok működésével, midőn tehát a bűnös nő, már nem volt ura tetteinek s a mit cselekedett az nem a józan megfontolás, hanem a betegesen elváltozott agyműködés folyamánya volt csupán.

Ez esetben a tett be nem számítható, s büntetés helyett, gyógyítás útján kell megszerznünk, azon javító hatást, a mely ha még lehet, visszaadja a bűnöst az életnek és a társadalomnak.

Ezen kérdések elbírálása fogja a szenzá-

Delegációk után.

(Az országos bizottság munkája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Budapest, december 19.

A magyar országos bizottság egyelőre befejezte munkáját a közös kormánynak megszávozott két havi indemnitással. A magyar urak érdemi munkája a jövő évre maradt. A delegátusok azonban a most lefolyt rövid ülés után is jó hangulatban tértek vissza az osztrák fővárosból, mert azok, a miket ott a közösügyek kezelése körül tapasztaltak, a legteljesebb meglegedéssel töltötte el őket. A közös miniszterek előzékenysége és a magyar érdekek figyelembevételre kifogástalan és a közösügyek terén a paritás a maga tiszta valóságában mind jellegzetesebben domborodik ki a magyarság javára. *Goluchowszki* grófnak már az előző években a magyar érdekek iránt figyelmes minisztert volt alkalmunk megismerni, aki nemcsak a külügyek terén, de egyéb, a monarchia két állama közt felmerült vitás kérdéseken javunkra billentette a serpenyőt tanácsaival. Kimerítő expezejával pedig tanujelést adta köteles figyelemének a magyar delegáció irányában, a mely testületnek a törvény értelmében felelőséggel tartozik.

Burián báró, az új közös pénzügyminiszter magyar ember, *Krieghammer* báró volt hadügyminiszternek utóda, *Pitreich* lovag pedig már az első albizottsági ülésben egy szimpatikus beszéddel hódította meg a magyar urak rokonszenvét, melyet elődje, mi tagadás, nem nagy mértékben bírt. A 67-es kiegyezés becsületes végrehajtását hirdette a hadügyi vonatkozásokban az új hadügyminiszter. Kedves beszéd ez a magyar fiúeknek, melyet, ha tett követ, a nemzet elismerésére bizvást számíthat. Nagy elégtétellel látták a magyar delegátusok a közös budget keretsinek megőrzését, mert a gazdasági erőkifejtés haladásainak repektálása tagadhatatlanul jót esett.

A delegáció azonban nagy munkájának eddig még csak legelején van. A kéthavi indemnitás elfogadása csak azt a lehetőséget teremti meg, hogy a delegáció az elintézésre váró dolgokkal komolyan és behatóan foglalkozzék, maga az érdemleges munka kizárólag a január folyamán kezdődő delegacionális ülésszakra ma-

ciós bűnpörben a legfontosabb feladatot képezni s ezek elbírálására fordítandó a legnagyobb gond, hisz már ugys annyi szemrehányás érte a jogászokat az orvosok részéről, azt állítván, hogy a jogászok sokszor nem figyelik meg eléggé, hogy hol végződik a bűn, és hol kezdődik a betegség. Erre vonatkozólag mondja *Hraft Ebing* hírneves munkájában (Psychopathia sexualis): „A társadalmi javakat és biztonságot veszélyeztető bűncselekmények felületes vizsgálata következtében gyakran megesik az igazságszolgáltatásban, hogy egy büntetést, a ki veszedelmesebb a társadalomra, mint egy gyilkos, veszedelmesebb mint a vad állat, az elkövetett bűncselekményért szigorúan megbüntetnek ugyan, de a büntetés kiállása után ismét kiszolgáltatják őt a társadalomnak, holott a tudományos kutatás bebizonyította, hogy egy pszichikailag és szexuálisan beteges és ennek következtében beszámíthatatlan embert egész életére ugyan ártalmatlanná kell tenni, de büntetni nem szabad. Oly ítélet, mely csak a tettet s nem a tettet veszi figyelembe, mindig magában hordja a veszélyt, hogy ugy a társadalom legfontosabb érdekeit, minő a biztonság, erkölcsösség, valamint magát az egyes személyt is sérteni fogja.“

Az életben talán elfogadható mentség a szerelem, még akkor is, ha az bűnös viszonyból fakad, de a jog és orvostudományon alapuló törvényszéki orvostan sokkal többet kíván ahhoz, hogy valakiről megállapítható legyen a beszámíthatatlanság s ez által a büntetés elől meneküljön.

rad. Akkor fog megvitatás alá kerülni az a nagyszabású *exposé*, melyet Goluchowski külügyminiszter már a delegáció elé terjesztett és mely mestéri módon világot vet külügyi politikánk minden zugába. Akkor fog tárgyalás alá kerülni a *hadügyi költségvetés*, mely ez évben ugyan semmi lényegesen új intézkedést nem tartalmaz, azonban elég anyagot ad arra, hogy a hadügyi kérdések, melyek az egész elmúlt év folyamán már annyira előtérbe álltak, komoly megvitatás alá kerüljenek. Ennek ezuttal annál nagyobb sulya lesz, mivel a delegációnak most fog először alkalma nyílani arra, hogy az új hadügyminiszternek, Pitreich lovagnak, terveivel és hadügyi politikájával megismerkedjék. Ugyancsak először találja szemben magát az új delegáció Burián báróval, az új közös pénzügyminiszterrel, kire az a nehéz feladat vár, hogy folytassa ama munkát, melyet nagynevű elődje, Kállay Béni, egész Európa elismerése mellett oly nagy sikerrel kezdett meg. Burián báró ezuttal kétségtelenül felvilágosítani fogja a delegációt bosnyák politikájának irányáról és ez az *exposé* is kétségtelenül anyagot fog szolgáltatni beható eszmecserére.

Kívánatos volna, hogy a delegáció ezen munkát is oly simán és gyorsan végezze el, mint a hogyan elintézte a közös indemnitást.

Egyről-másról.

(Szürke tél. — Virágos lugosok. — A jótékony-ságért. — Egy incidens. — A kellemetlen vendég-koszorú. — Premier-plettykák.)

Ira: Lax Terka.

Budapest, december 19.

Most már benne vagyunk a lármás és vig téli életben, csak épp a télen nem vagyunk benne. Vagyis a téli idő hiányzik körülünk. Köd, locs-pocs, szürkére pamacsolt ég fölöttünk, a lábainkon galucsni és ha éppen kedvünk van hozzá, a galucsni lábainkkal, elbotorkálhatunk olyan helyekre is, ahol semmi nyoma a depri-máló szürke időnek.

A Szanatórium-kiállításban bár hamis és illatnélküli, de azért virágos lugosok fogadják az embert s parfüm illat helyettesíti az imitált virágok illatát. És ami fődolog, az emberek kezdik megszeretni ezt a poetikus kiállítást és

A kinek elmetehetsége a tett elkövetésekor meg volt zavarva és e miatt akaratának szabad elhatározási képességével nem bírt, annak a cselekmény nem számítható be (Btk 76.) §.

A törvényszéki orvostudomány feladata meghatározni, hogy a tettes cselekménye, az agy rendes funkciója folyamán keletkezett elhatározásból eredő akarat következménye e.

Nyiszterné már kis gyermek korában rendkívül ideges volt, később vitustánc miatt gyógykezeltetett s utoljára hiszterikus tünetek mutatkoztak rajta. Mind oly dolgok, a melyek kettősen felhívják az illetékes körök figyelmét.

A bünper során kétségtelenül megállapítást fog nyerni, hogy Nyiszterné idegbetegsége csak oly mérvű volt, mely legfeljebb csak az indulatok fokozását idézte elő, vagy pedig már az elmetehetség megzavarodásának (hysteria clemens) tekintendő-e, a mely a borzasztó elhatározást lelkében előidézte.

Azon közép társadalmat a melyhez Nyiszterné is tartozott legjobban kiméli a bün. Ebből a körből szedi legtrikábban áldozatait s talán éppen ezért, fokozottabb megdöbbenésünk e borzasztó büncelekmény olvasásánál.

Talán már a közel jövőben megkönnyebülve fogunk fellélegzeni, ha megtudjuk, hogy ez a nő, a ki megvetendő érzelmektől vezéreltetve, a legszörnyűbb büncelekményre, saját férjének, gyermeke atyjának meggyilkolására felbujtani s bünszövetségre lépni képes volt: nem bünös, hanem beteg.

mindennap többen látogatják. Az árusítónők is változnak, majd mindennap mások vá tják fel egymást és ha másért nem, de a színésznők toltetteikért is érdemes elmenni. Mert az Isten bocsássa meg, mindegy az, akármiért meggyünk, akármit látunk, vagy hallunk, csak ott legyünk mindenütt, ahol a szegénység és betegség nyomorúságának enyhítéséről van szó.

És az emberek olyan szépen elrendezték a nem szűkölködők és szűkölködők egymáshoz való viszonyát. Vagyis rendezték a jótékony-ság ügyét. Én táncolok felebarátomért, mert nekem különböző külső okok miatt muszáj érte táncolnom, míg néki holmi tartalmasabb oknál fogva, az ideális szociálistus jogánál fogva, nem szükséges éheznie, ha magam jollakhatom. Igaz, hogy minden komolyabb elmével bíró táncoló láb jobb szeretné, nem „kitáncolni” a nyomorúságnak a mindennapi kenyeret, hanem azt szeretné, hogy ez a kenyér a munkáért járó jogos követelése lenne a szegénynek. De hát mit tegyünk? Szegény az országunk és nem munkát, hanem csak alamizsnát adhatunk a nyomorgó felebarátainknak.

S ha már a nyomor mély tendenciájánál állunk, (s mikor nem állunk ott?) talán nem lesz érdekelten, ha a múlt vasárnapi Gerbaud-féle incidensről megemlékezem. Egy szemtanu, egy szép asszony ismerősöm mondta el, aki, — nem tudom micsoda családi pietás folytán, de őszutoljából tavasz kezdetéig a két kis lányával minden vasárnap délután itt isszák meg a csokoládéjukat.

Tehát délután öt óra, de nem olyan Gerbaud-féle öt óra, mint hétköznapokon. A vasárnapi öt óra, az mégis más öt óra, mint a hétköznap szokott lenni. Ez nem a pástétomos társaság, ez, — nem szeretem az izetlen hasonlatokat, — de olyan vegyes felvágott . . .

Nem tudom, hogy a főhercegnők tudják e az istennek ama parancsolatát, hogy a dolgozó emberek részére a hétnak a hetedik napja pihenésre van szánva s hogy ennek dacára ezek az emberek ekkor pihennek legkevésbé, de ha tudja, akkor mindenesetre nagyon szép gondolat volt ifju és szőke fejében ez az ötlet: „Vasárnap délután a nép között iszom meg a teámat . . .” Arra bizony nem gondolt a főhercegnő, hogy: *ennyre* a nép közé kerül. Hát bizony, az gyönyörű tanulmánykép volt. A legelegánsabb cukrászok előtt a főhercegi fogat, benn az egyik marvány asztal mellett a teázó főhercegnő és udvarhölgye s a másik asztalnál *sztrájkoló cukrászlegények*. Szociálisták . . . Es a levegőben főlős csönd, izgatottságtól forró leheletek szállnak el és várakozás . . . A főhercegnő, aki nem ismeri az életet, csak a történelmet, csodálkozva néz. Az udvarmesternő, aki kissé többet tud az életről, — elfogult és idegesen kavargja a teáját. S a főhercegnő kecses finom fejét, jobbra-balra forgatja. Látja, hogy nézik őt, de ezt már megszokta. Azonban nem csak őt nézik . . . Hát kit néznek . . . Azokat a kezlyütlen kezű, a világot sem gentleman kinézésű férfiakat. Es ekkor a főhercegnő aki nem ismeri az életet, csak a történelmet, valamit sugott az udvarmesternőnek. Ez visszasug valamit, mire a főhercegnő, aki még nagyon fiatal, megsértődve feláll, ott hagyja a teáját és eltávozik. Nem tudom, ezek után a főhercegnő fogata mikor áll meg ismét a Gerbaud cukrászdája előtt, hogy nem egyhamar, az bizonyos.

Mivel van még egy kis hely a papíroson, pletykálok még önöknek egy kicsit a premiekről. Nos, az előkelő Nemzeti színházban előadták egy grófné darabját. Ha jól tudom, *Teletki* grófné a második és *Beniczky* volt az első nő-író azon a színpadon. A darabról, arról nem

szólok semmit. Ez a kritikához tartozik és nem a pletykához. A közönség azonban gyönyörű volt. Uristen, micsoda társaság! Még a legtűskésebb és legdemokratább kritikus is megberetváltzott erre az alkalomra, s ha nem is frakkot, de okvetlenül szalon kabátot vett föl magára.

Kereskedők hitelszövetkezete.

(A holnapi alakuló közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Arad legfiatalabb vállalata, az *Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete* holnap, vasárnap délután három órakor az *Aradi Kereskedők Köre* helyiségében tartja alakuló közgyűlését. A közgyűlést, mint a szervező bizottság elnöke, *Tedeschi* Viktor fogja megnyitni.

Szerény célokkal, egyszerű keretekben alkották meg az új hitelszövetkezet tervét s arra mégis nagy, alig várt érdeklődés nyilatkozott meg. Az eddig befolyt aláírási levek szerint a szövetkezetbe való belépésre több mint *öt száz tag* jelentkezett, mintegy *2500 üzletrészt* jegyezve. Az aláírások zömét természetesen első sorban az *aradi kereskedők* alkotják, a kiknek minden rétege képviselve van az új szövetkezetben, a nagykereskedőtől kezdve a külvárosi kis üzlettulajdonosokig. Azután nagy számmal vannak a *kereskedelmi alkalmazottak*, természetesen jobbra egy-két törzsbetéttel, a kiket ily módon takarékosagra fog szoktatni az új vállalat. De az egyéb körökben is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az *aradi waggonyár* tisztviselői és alkalmazottai közel háromszáz törzsbetétet jegyeztek. Vannak nagyszámmal *iparosok és tisztviselők* is. A *vidékről*, a melynek bevonásáról eleinte nem volt szó, önként jelentkeztek mintegy ötvenen, nagyobb számú törzsbetéttel.

Az *Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete* mai alakuló közgyűlésén tudomásul veszik a szervező bizottság jelentését, megállapítják az alapszabályokat, azután megállapítják a harminctagu igazgatóságot öt évi, a felügyelő bizottság öt tagját egy évi mandátummal. A választáson, szavazás esetén, minden tag, minden üzletrész után bir szavazattal, de tíz szavazatnál többet senki se gyakorolhat.

Az új intézet működését a jövő évvel kezdi meg, valószínűleg január első vasárnapján lesz az első befizetési nap. Működése az első három hónapban a befizetések gyűjtésére fog szorítkozni s az első három hónap után kezdi meg, természetesen, eleinte szerényebb keretek között, a hitelnyújtást. Remélhető, hogy a mai közgyűlés az új intézet élére oly vezetőket fog választani, a kiknek személye és lelkesedése biztosíték lesz arra, hogy az intézet üdvösen, hasznosan és céltudatosan fog működni.

TANÜGY.

(—) Az Aradi Tanítók Körének tanügyi szakosztálya f. hó 21-én hétfőn d. u. fél 5 órakor a *Weitzer* János-utcai elemi fiúiskola V. osztályában ülést tart. Tárgysorozat: 1. A tananyag beosztására, ennek változtatására, esetleg javítására vonatkozó észrevételek és javaslatok. 2. A népiskola verseskönyve. 3. A népiskola énekeskönyve. 4. A nyelvtanítás reformja. 5. Tanítunk-e és hogyan rajzot az elemi iskolában? 6. Indítványok.

(—) Internátusi felügyelő. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Urhegyi* Alajos aradi állami tanítóképző intézeti tanárt a tanítóképző ujonnan épített internátusába felügyelő tanárrá berendelte s egyúttal a gyakorló iskola további vezetésével megbízta.

Önálló magyar állam.

(Osztrák delegátus rólunk.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19.

Érdekes és mélyreható beszédet mondott ma az osztrák delegáció plenáris ülésén Kramarz dr. cseh képviselő osztrák delegátus. Beszédében a magyar állam eszméjével foglalkozott, azt a tételt állítva fel, hogy a magyarok sokkal jobban boldogulnának mint kisebb, de önálló állam, mint a nagy monarchia egyik kereke. Fejtegetéseinek egyik érdekes részét képezték a katonai kérdések és ennek során azt a reánk, magyarokra nézve kellemes vallomást tette, hogy Ausztriában Körber miniszterelnökön kívül nincs senki, a ki a magyarok győzelmében kételkednék.

Tudósítónk a következő távirati jelentést küldte:

Az osztrák delegáció mai plenáris ülésén megkezdtek a költségvetés tárgyalását, melynek során Kramarz cseh delegátus is fel szólalt.

— Ami a katonai kérdéseket illeti — mondotta Kramarz — a birodalomnak ebben a felében az osztrák miniszterelnökön kívül senki sincs, aki ne hinne a magyarok győzelmében. Ha ez a győzelem nem is tökéletes, mégis bizonyos, hogy a magyarok többet értek el, mint amennyit valaha álmukban képzeltek. Nem szabadulhatunk meg attól a benyomástól, hogy a magyarok teljes győzelmének kérdése nem a bécsi körök ellenálló erejétől függ, hanem a magyarok abbéli belátásától, hogy létezésüket nagyobb mértékben biztosítja az, ha kis állam gyanánt élnek, mint az osztrák-magyar monarchia létezése. Ez a körülmény jogosíthat fel talán ama reménységre, hogy még sem kerül a sor arra, amitől félnék, s ez biztosíték arra nézve is, hogy a miniszterelnöktől vétkes módon táplált *Los von Ungarn* mozgalom nem fog a monarchia szétesésére vezetni.

Beszéde további folyamán Kramarz hangsúlyozta, hogy a magyarok és csehek érdeke legerősebben van biztosítva a monarchiával. Majd ezt mondta:

— A magyarok politikai egoizmusában való reménykedés egy súlyos helyzettől szabadít meg és a pesszimiztikus lefogások közepette tiszta kilátást enged a jövőbe. Világos, hogy centralizáló kormánynak a magyarokkal való küzdelmében veszítenie kell.

A fonógép-panamázás.

(Győrffy Gyulát elítélték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19.

Ismeretes, hogy Győrffy Gyula dr. a budapesti büntetőjársírbírósnál rágalmozással és becsületsértéssel vádolta Sztérényi József min. tanácsost. Sztérényi ugyanis Hegedüs Sándor volt kereskedelmi miniszternek és Nagy Ferenc volt államtitkárnak azt mondotta, hogy Győrffy az Engel-féle fonógépekkel panamázik, s hogy ebben az ügyben meg akarta őt, Sztérényit vesztegetni. A büntetőjársírbírósnak egyszer már belefogott az ügy tárgyalásába, de a tárgyalást el kellett napolni, mert Sztérényi viszonyát emelt egy levél alapján, melyet Győrffy Láng Lajos kereskedelmi miniszterhez intézett.

A második tárgyaláson sem lehetett érdemben elintézni a pört, mert időközben Győrffy ismét orsz. képviselő lett, s őt ki kellett kéri a Háztól. Ez is megtörtént, s ma volt Baumann Mór bíró előtt a harmadik tárgyalás. A pörös felek ügyvédjei, Edtvös Károly (Győrffyé) és Nagy Dezső dr. (Sztérényié) egész délelőtt tanácskoztak azon, mikép lehetne az elkesere-

det harcot békés uton elintézni. A megegyezés azonban nem sikerült, s így délben megkezdtek a tárgyalást.

Ma Győrffy Gyula szerepelt vádlóként, mert Sztérényi ügye már a múlt tárgyaláson befejeződött az ítéletig. A bíró mindenekelőtt Győrffy Gyulát hallgatta ki.

— On egy levelet intézett Láng Lajos kereskedelmi miniszterhez, a melynek tartalmát Sztérényi sértőnek tartja. A levelet a miniszter megsemmisítette ugyan, de megjelent a *Magyarság* című lapban. Erre felolvassa a levelet, amelyben Győrffy többek közt azt mondja, hogy ettől az egyéntől (Sztérényitől) multjánál fogva lovagias elégtételt nem kérhetek, az ügyet tehát a bíróság elé kell vinnem.

Bíró: (Győrffihöz) Irt ön ilyen levelet Láng miniszternek?

— Irtam. De meg kell jegyeznem, hogy én tulajdonkép sajtóközleményért vonatom itt felelősségre.

— Oh nem. Egy levél miatt, a melynek az eredetije elveszett.

— Nem vitatkozom.

— Mit hoz fel védelmére?

— Előbb tudnom kellene, hogy mely része inkrimináltatik a levélnek.

— Az egész levél.

— De hát mily kifejezések.

— Azt a bíróság lesz hivatva megállapítani. Tehát mit hoz fel védelmére?

— Ha az inkrimináltatik, hogy én Sztérényit multjánál fogva elégtételadásra képtelennek tartom, akkor előadom, hogy puhatólítottam a multja után, és megtudtam, hogy *Stern* egykori újpesti rabbinus fia, s hogy azon a címen, hogy ő egyetemi hallgató, hatosokat koldult hiszékeny emberektől.

Bíró: Ezt nem engedem folytatni.

Győrffy: Akkor a perrendtartás értelmében ragaszkodom ahhoz, hogy tessék megmondani, mely kifejezések azok, a melyek miatt vádoltatom.

Nagy Dezső dr.: A levél egész tartalma és különösen a már említett kifejezés.

Késő este ért véget, a tárgyalás, melynek befejeztével a bíró Győrffy Gyulát a Sztérényi ellen elkövetett becsületsértés miatt *négyszáz korona pénzbírságra* ítélte.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 26. Az aradi iparosifjak műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Központi Szálló.)
 December 31. Kereskedők Szilveszter-estéje (Központi Szálló.) — A pécskai ifjuság táncvigalma (Haller-szálló.)
 Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A Székely-Otthon estélye (Központi Szálló.) — Az aradi magyar nyelvterjesztő egyesület bálja (Színházi sörcsarnok.)
 Január 9. A Vörös Kereszt és Fehér Kereszt-egyesületek nagy ünnepe (Központi Szálló.) — Hivatalosolgák bálja (Kass vendéglő.)
 Január 16. Az atletikai klub bálja (Fehér Kereszt.)
 Február 1. Tanítók bálja (Polgári fiúiskola.)
 Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

(=) Az aradi polgári jótékony nőegylet farsangi előadásának előkészületei serényen folynak és napról-napra jobban kialakul annak a fényes színházi előadásnak a képe, melyet január hó derekán a s géllyre szoruló özvegyek gyámolítása céljából a nőegylet védasszonyai rendeznek. Mindjárt a karácsonyi és újévi ünnepek után kezdetét veszi a műkedvelő előadások közreműködőinek felkérése, a nőegyleti védasszonyoknak már addig is kecsegtető kilátásaik vannak, hogy társadalmunk mindkénebeli fiatalágának színe-java fogja kivenni a maga részét a jótékonyág gyakorlásából. A műsor oly változatos és érdekes lesz, a minőt vidéki színpadon csak nagy ritkán élvezhet a

közönség. Egy egész estét betöltő, három felvonásos *érdekes színmű* kerül előadásra műkedvelőkkel, ezt megelőzőleg hangversenyszám és élőkép lesz. Az élőkép *Rákóczy* Ferencnek nővérével való érsekújvári találkozását ábrázolja. Ennek a festői, szingazdag tablónak a vázlatát *Thaly* Kálmán, a Rákóczy-kor legjelesebb kutatója állította össze az egylet felkérésére. Hatvanan vesznek részt ebben az élőképben, a melynek nagy színpadunkat egészen betöltő, közvetlen hatása lesz. Lesz azonkívül kurucdal zenével és toborzó, befejezésül pedig fiatal leánykák tündértáncot fognak lejteni. Bizonyosra vehető, hogy ezen előadásra szorongásig megtelik majd a színház.

(=) A tanítók bálja. Az aradi tanítók báljának rendező bizottsága ma délután *Szilágyi* György elnöklésével értekezletet tartott. Ezen a február 1-én tartandó tanító-bál több részlete fölött tanácskoztak. Elsőben elhatározták, hogy a bál cukrászdáját, a mint az előbbi években is, a tanítók feleségei fogják ellátni, a hideg büffét pedig részben vendégüljárásnak adják ki, részben szintén házilag szerzik be. Azután elhatározták, hogy a nagy rendező-bizottság megalakításával s annak összehívására *Almásy* T. Pál polgári iskolai igazgatót kéri föl.

Otrombaság a bretlin.

(A meghibbant izlés. — Kigunyolt miniszter. — Részegen, menyasszonyi ruhában. — Orfeumi verekedés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 19

A híres francia izlés és a világszerte bámult francia lovagiasság tegnap este rettenetes csődöt mondott egy párisi orfeumban. A francia merészség, az izléstelenség és az otrombaszemesség mezejére csalt két párisi íróembert, akik politikai pártszenvédélytől elvakítva, nem átalították színpadra vinni és a legotrombább módon világ csufjává tenni egy előkelő, bár sokat támadott francia államférfi intim családi viszonyait.

A visszatérítő színpadi politizálás azonban a közönség egy részében felébresztette az undort, úgy, hogy a jóízűlések parázs tüntetést rögtönöztek a darab ellen, mely oly kiméretlen durvasággal hurcolja meg egy teki-télyes francia ember családi életét. A franciák szenvédélyességére vall, hogy akadtak az ocsmány színpadi terméknek védelmezői, a kik politikai fanatizmusból szentesítették azt a kárhoztatandó elvet, hogy a színpadon szabad pellengérré állítani az ember legdiszesebb szentélyét: a családot.

Az esetről a következő távirati tudósítás számol be:

A Sorah-orfeumban tegnap este izgalmas jelenetek játszódtak le. Az orfeumban új vau-deville-t adtak, a melyben *Pelletan* tengerészeti minisztert gunyolták ki, a miniszter felesége pedig menyasszonyi ruhában részegen szerepel a darabban.

Az izléstelenség ellen néhány diák zajosan tüntetett, de a klakk és a miniszter ellenségei tulharsogták a diákokat.

Utóbb a színház nézőterén verekedésre került a sor, úgy, hogy a természet ki kellett üríteni. Az orfeum előtt a miniszter hível és ellenségei folytatták a verekedést, melynek az lett a vége, hogy a diákokat elverték.

A rendőrség a zavargókat nem tartóztatta le, avval a megokolással, hogy a rendőrállomások már csukva vannak.

A párisi rendőrségnek ez a saiv nyilatkozata sok szóbeszédre adott alkalmat és csak elmérgesítette az ügyet, melynek minden jel szerint még folytatása lesz.

Az aradi vashid.

(A kisajátítás nehézségei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 19.

Mint már megirtuk, január elsején kell a városnak nyilatkoznia afelől, hogy a vám és rév jog fejében felépíti-e Arad és Ujarad között a vashidat, vagy sem? A vashid terve már elkészült; a különböző bizottságok tárgyalás alá vették a tervezetet, amelylyel ma a tanács is foglalkozott, meghallgatván az ügy referensének, ifj. Lőcs Rezső tanácsnoknak a hidlábak és lejáró körüli telkek megvételéről, illetve kisajátításáról szóló jelentését.

Négy teleptulajdonossal kell a városnak ez ügyben megegyeznie. A négy közül legkevesebb baj Zselénski Róbert gróffal lesz, a ki a híd mellett fekvő földterületért összevissza 450 koronát kér. Giesfeld Klára is elfogadható árat kér birtokáért, míg a Herold-féle birtok tulajdonosa 30000, a Dengl-féleé 32000 koronát követel.

A mérnöki hivatal ezek alapján 89450 koronát irányoz elő vételár fejében, habár a szakértői becslés a szóban forgó földterületek becsárát csak 56167 koronára teszi. Az összes birtokosok május elsejéig terjedő hatálylyal tartják fenn ajánlatukat, addig tehát feltétlenül össze kell hívni a rendkívüli közgyűlést, hogy a város a vételárak maximumát megajánlja, illetve, hogy határozzon, vajjon hajlandó-e adásvevés útján megszerezni a telket, vagy pedig kisajátítás útján akar azoknak birtokába jutni. A mérnöki hivatal arra is kéri közgyűlést, engedje meg, hogy a 89450 koronát a hid költségeinek előirányzatába felvehesse.

Fuchs Józsefnéval végleg füstbe mentek a tárgyalások. Oly sokat kér telkéért, hogy ezt a telket feltétlenül kisajátítás útján kell a városnak megszereznie.

Zsigmondháza község a tulajdonát képező területet csak teljes egészben akarja átadni. Ebbe a területbe egy uttest is bele esik, amelylyel együtt Zsigmondháza 20 ezer koronát követel az ingatlanért. Valószínű azonban, hogy sikerülni fog a területet olcsóbb áron is megszerezni.

A 89450 koronából, amelybe előirányzat szerint a telkek legrosszabb esetben belekerülnek, 30 ezer korona megtérül, ha a város a hid forgalmához és építéséhez nem feltétlenül szükséges területeket ismét eladja. Ezt tekintetbe véve, a legpesszimistikusabb számítás szerint is csak 59,450 koronába kerülne a városnak a kisajátítás.

A tanács az előadó javaslatának meghallgatása után elhatározta, hogy a zsigmondházi előjárásához újból átir az uttest olcsó átengedése iránt s egyben a további teendőket a hamarosan egybehívandó rendkívüli közgyűlés határozataitól teszi függővé.

EGYESULETI ELET.

(*) Az aradi Kölcsey Egyesület f. évi december hó 27-én vasárnap d. e. 10 órakor a város háza emeleti kistermében tartja 1903. évi közgyűlését, amelyre az egyesület tagjai ezúton is meghívtnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Jelentés az irodalmi szakosztály megalakulásáról. 4. Jelentés a kulturpalota ügyéről. 5. A számvizsgáló bizottság

jelentése. 6. Jelentés az 1903. évi kiadásokról. 7. A titkári és választmány kiegészítése, nevezetesen a titkári állás betöltése, három számbizottsági és három választmányi tag megválasztása. 8. Indítványok.

(*) Az Aradi Székely Otthon vasárnap délután tartja második székely jellegű felolvasását, mely alkalommal Szilvási László dr. a székely-nemzet történelméről szóló szabadelőadását fogja folytatni. Ugyan ez alkalommal kezd meg Nádasy Gyula a székely földi fürdőkről szóló bevezető felolvasását. A fürdők látványait vetítések útján fogják bemutatni. A felolvasás délután 4 órakor a Központi szálló nagytermében tartatik meg.

Sport-ünnep.

(A mai torna-verseny.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 19.

Fényesen sikerült tornaünnepélyt rendezett az Aradi Tornaegyesület ma este a lyceumi tornacsarnokban, mely ez alkalommal zsúfolásig megtelt elegáns közönséggel, jó részt hölgyekkel. Körülbelül ötszázra ehető a közönség száma, melynek elhelyezése is ügyesen volt megoldva.

Az ünnepélyben részt vettek: Alt János, Basel Ottokár, Biszterszky Kázmér, Fényes Iván dr., Gaál Dezső, Gaál János, Hoffmann János, Holländer Emil, Kell Lajos, Kilényi Zoltán, Nádrai Aurél, Nagy Sándor, Petkovits M. Béla, Petrisin Gyula, Sándor Arthur, Sándor Zsigmond, Szeghő Hugó dr., Steinitzer Pál dr., Vitkay György, Weisz Hugó, Ziffer Sándor.

Az ünnepély pont egy negyed 7 órakor kezdődött. A piros inges, sötét nadrág és kék övből álló csinos dreszbe öltözött tornász csapat a Rákóczi-induló hangjai mellett vonult fel a négyes sorokba fejlődve Nagy Sándor titkár, művezető vezetése alatt a szabad-gyakorlatokat szülővel végezték. A szépen sikerült szabad-gyakorlatokért a közönség lelkesen megtapsolta a fáradhatatlan művezetőt, aki nagy körültekintéssel rendezte az ünnepélyt.

A sorrend harmadik száma csapattornázás volt. Az első csapat Fényes Iván dr. vezetése alatt az ugró asztalon, a második csapat Nagy Sándor titkár-művezető vezetése alatt korláton végzett csinos gyakorlatokat.

Új dolog volt a buzogány gyakorlat, melyet Nagy Sándor vezénylete alatt egy 12 tagból álló csapat mutatott be s mely igen érdekes és szép képet mutatott.

Ezután megkezdődtek a versenyek és pedig az atletikai összetett verseny, mely magas súlydobásból, magas ugrásból és súlyemelésből állott. Első győztes lett: Alt János, második: Ziffer Sándor.

A tornászati összetett verseny magas nyújtón, korláton s lovon folyt le. Első győztes volt: Kmetykó Lajos, második: Basel Ottokár.

A sorrend következő száma iskolai tornázás lett volna a korláton, melynek azonban egyik párhuzamos fája eltörtött s így ezen gyakorlatok elmaradtak. Ezek helyett a sorrend 9-ik számát a torna gulákat és tornász csoportokat mutatták be a tornászok. Ezek is újítások voltak, s mint általában Aradon a tornázás, vívás, sport és játék terén minden újítást az Aradi Tornaegyesület hozott be, úgy a szépen sikerült gulákkal is fényes sikert ért el az egyesület.

Az ünnepély utolsó száma a magyar, francia és schweici birkózás volt, melyeket Alt János, Vitkay György, Sándor Arthur és Ziffer Sándor sikeresen mutattak be.

Az ünnepély méltó befejezését képezte Urbán Iván egyesületi elnöknek a díj kiosztás alkalmával mondott szép beszéde, melylyel a

mai est sikerét a tornászok valóban bámulatos, szép mutatványait kiemelte és a közönség szép érdeklődésének megköszönésével az ünnepélyt bezártnak nyilvánította.

A nagy számú közönség a Rákóczi-induló hangjai mellett egy szépen eltöltött est emlékével fél 9 órakor távozott.

Az ünnepély után a tornászok Kass vendéglőjében barátságos lakomára gyűltek össze, melyben az elnök, alelnök, titkár, művezető, dr. Fényes Iván előtornász, pénztáros és a győztesekre, de ismételten a női szakosztály tagjaira üritették poharukat. A társaság a legjobb hangulatban a reggeli órákig együtt maradt. Kedves meglepetés volt a tornászokra nézve a vendéglős egy ügyes ötlete. Képes levelezőlapra, mely nyújtó tornászást ábrázol, nyomatja az étlapot.

Törvényjavaslat

a fizetési pótlékról.

(A tisztviselők karácsonyi ajándéka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 19.

Az állami tisztviselők karácsonya alighanem vig lesz, mert már a hétfői képviselőházi ülésnek alkalma lesz foglalkozni a törvényjavaslattal, melyet a tisztviselők 1903. évi fizetési pótlékára vonatkozólag Lukács László pénzügyminiszter fog előterjeszteni.

Igaz ugyan, hogy az a törvényjavaslat benyújtás még nem egy jelentőségű a pótlék kifizetésével, mert hátra van még a tisztelt obstrukció, mit fog ez hozzá szólni.

Az ideiglenes pótlék felosztását és kiutalását nehezen várják az egész állami tisztviselők, altisztek és szolgák. A tél s különösen a karácsony és új év sok mellékkiadással jár, melyeket bizony nem lehet a szűken kimért fizetésből fedezni. S midőn azt halljuk, hogy legyenek az állami alkalmazottak továbbra is türelemmel, hiszen helyzetükön a jövő évben javítani fognak s addig igyekezzenek jelenlegi illetményeikből kijönni, — ez a biztatás úgy hangzik előttünk, mint feneketlen sárban a községvidéki ember figyelmeztetése: „Csak mindig a sár tetején járj kee.”

Jelenleg az ügy úgy áll, hogy az általánosságban véve kielégítő összegekben felosztandó ideiglenes pótlék — feltéve, hogy az országgyűlés munkaképessége végre helyre áll — január első harmadában felvehető lesz.

A miniszterelnök mint belügyminiszter karácsonyra ígérte a pótléket. Karácsony azonban tudvalevőleg még e hónapban lesz, nem pedig január első harmadában. A pótlék összege már meg van állapítva. Hiteles hír még nincsen, mindamelllett elterjedt az a hír, hogy a XI., X. és IX. rangosztályba sorolt tisztviselők fizetésük husz, a VIII. és VII. rangosztálybeliek fizetésük tizenöt, a többi rangosztály tisztviselői fizetésük tíz percentjét fogják kapni.

Egyébként ismét mozgolódnak a megyei tisztviselők is. Budapestről táviratozza tudósítónk: A vármegyei tisztviselők küldöttsége ma tisztelt Tisza István gr. miniszterelnöknel, Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnökének vezetése alatt.

A küldöttség arra kérte a kormányelnököt, hogy a tisztviselők fizetésrendezésénél legyen tekintettel egyes megyék speciális viszonyaira.

A miniszterelnök szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a kérelmet minden esetre figyelembe fogja venni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Egy görbe nap, bohózat. Este: Tavasz, operette. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Lear király, tragédia. Novelli társulatának föllépte. (Páros bérletszünet.)
Kedd: Papa Lebonnard, vígjáték. Novelli társulatának föllépte. (Páratlan bérletszünet.)
Szerda: Roland mester, opera. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Peleskei nótárius, vígjáték. Délutáni előadás.)

Novelli a vértanúk szobránál.

— A megérkezés. —

Arad, december 19.

Holnap vasárnap, a déli gyorsvonattal érkezik városunkba Novelli és társulata. Este végig nézi a színházban a Tavasz ötödik előadását és hétfőn délelőtt próbát tart a Lear királyból.

Novelli ma táviratot küldött Budapestről Zilahy Gyula igazgatónak, hogy ünnepélyesen koszorút akar helyezni az aradi vértanúk szobrára. A díszes, nagyméretű koszorút már meg is rendelték.

Megemlékeztünk arról, hogy Novelli édes atyja az 1848—49-iki szabadságharcban a magyar hadsereg dicső bajnokai sorában küzdött, számos csatában vett részt és Aradon megsebesült. Maga Novelli többször hangoztatta, hogy ez a momentum a magyar nemzethez fűzi a lelkét, amelynek hősi elszántságát és szabadságszeretetét csodálja. És ez indította őt arra, hogy kirója a kegyelet és megemlékezés adóját azok iránt, a kik a nagy, epochális küzdelemnek vezérei voltak és vértanúi lettek. Az aradi tizenhárom előtt hétfőn egy nagy nemzet fia, illusztris küldötje mond imát.

Novellinek Budapesten olyan bucsuja volt, amely fölér egy triumfussal. Az előjelük mind arra vallanak, hogy az aradi fogadtatás méltó lesz e bucsuhoz.

* Vasárnapi előadások. A vasárnap ünnepi műsorán a Görbe nap és a Tavasz szerepel, mely ezuttal ötödször kerül színre. Strausz József örökszép melódiai belopóztak a közönség szívébe s valahányszor a színlap a Tavasz operett előadását hirdeti, szívesen megy a közönség a színházba, hogy a bjos darabzenei szépségeiben gyönyörködjen. Rózsa Lili a szobaleány szerepében elsőrendű alakítást nyújt, aki tulmegy a sablonos primadonna hatások keretén s igazi művészetet produkál. Zilahyné gyönyörűen énekel s a többi szereplők is mind nagy sikert arattak. Délután az Ágai és Almási bohózatát, az „Egy görbe nap”-ot adják. Rendre felvonulnak tehát ismét a „Borsszem Jankó” ismert figurái, a közönségnek lesz alkalma kacagni öleletes mókáikon.

* A Novelli-esték. A színház színlapjára tévedésből került az, hogy a nétrői előadás páros a keddi előadás páratlan bérletszünetben megy. A helyes az, hogy a hétfői Novelli est páratlan, a keddi pedig páros bérletszünetben fog lefolyni.

* A bérletközönség figyelmébe. Az aradi Nemzeti Színház irodaja a következő figyelmeztetés közlésére kért fel bennünket: A színházi iroda felkéri a t. bérletközönséget, hogy az ellenőrzés szempontjából s főképp esetleges kellemtelenségek elkerülése végett, minden egyes alkalommal, midőn helyeiket másnak engedik át, a bérlet a helyekre szóló bérletjegyet szíveskedjenek az illetőnek átadni, mert jegy nélkül a jegyzedők a helyek elfoglalását nem engedhetik meg.

* Kereskedelmi kézikönyv. Ely cím alatt a kereskedőkre fölöttébb hasznos, szükségét pótló munkát adott ki Hechs Aladár, az Aradi Ipar-és Népbank tisztviselője. A könyv célja egyrészt az, hogy az ország összes kereskedőinek a hiteltudakozódást és a tudósító szolgálatot gyorsabbá tegye, az által, hogy alkalmat nyújt arra, hogy a kereskedő az informátorral közvetlenül érintkezhesék. A könyv minden ma-

gyarországi város, vagy nagyobb község pénzügyintézetének, az azon helyeken működő szállítók és megbízható hiteltudósítók névsorát közli s ezzel nagy segítségére van a kereskedőknek. — Közli ezenkívül az Európában levő osztrák-magyar konzuli hivatalok jegyzékét és címeit, az osztrák-magyar bank fiókjainak és mellékhe-lyeinek jegyzékét s egyéb a kereskedőknek szükséges tudnivalókat. A nagy fáradsággal és szakavatottsággal készült könyv ára 3 korona s az a kiadónál, Hechs Vilmosnál Aradon rendelhető meg.

Beszüntetett bánya-üzem.

(Szerencsétlenség a kőszénbányájában. — A csendőrség beszüntette az üzemet. — Az ügyészség vizsgálata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Egyik nagyváradi lap ma érkezett számában olvassuk az alábbi, nem mindennapi közleményt:

Dernáról azt a hírt jelentették nekünk, hogy az ottani nagy részvénytársaság bodonosi kőszénbányájában szerencsétlenség történt. A bányaüzem főgépjének nagy transzmissziós szija valami szerencsétlen véletlen következtében több munkást magával ragadott. A munkások közül az egyik meghalt.

Igy szólt az első jelentés a bánya szerencsétlenségéről. Ezt a jelentést követte egy másik, ez a jelentés azonban a nagyváradi ügyészséghez érkezett este tíz órakor. A bányaigazgatóság küldte a jelentést egy panaszos hangú táviratban. A távirat elmondja a szerencsétlenséget és elpanaszolja azt, hogy az ottani csendőrség a szerencsétlenség hírének hallatára megjelent a helyszínen, megejtette az elővizsgálatot és ennek az alapján beszüntette a bánya üzemet, hogy az ügyészség változatlanul találja a gépeket, a szijat, az egész helyzetet, a melyben a katasztrófa történt és megállapíthassa, kit terhel a felelősség.

A csendőrség intézkedésének az volt a következménye, hogy az üzem csakugyan megakadt, hogy hatszáz munkás abbahagyta a munkát és hogy az igazgatóság kétségbeesve fordult — táviratban — a nagyváradi ügyészséghez azzal a kéréssel: ejtsék meg gyorsan a vizsgálatot, mert a társaságra óriási kárt jelent a munkának minden félórás szünetelése.

A nagyváradi ügyészség teljesítette a kérést és az elmúlt éjjel Gáthy Bálint alügyész és Ember Géza vizsgálóbíró kiutazott a helyszínre. Ok majd megállapítják, kit terhel a felelősség és hogy van-e ebben a felelősségben az igazgatóságnak része.

A legérdekesebb az egész esetben mindenképpen a csendőrségnek a határozott intézkedése. Csak a legnyugatibb nyugaton szokott megtörténni, hogy az állam hatalmának aránylag kis állású reprezentálól ilyen energikusan cselekszenek nagy hatalmu és gazdag vállalatokkal szemben, ha úgy vélik, hogy a törvény kívánja azt, a mit tesznek. A csendőrségnek ez az intézkedése — még akkor is, ha utólag nem bizonyul megokoltnak — a magyar állam erejének a bizonyítéka. És bizonyítéka annak, hogy az államhatalom minden képviselője érzi a maga kötelességeinek és hivatásának a nagy és komoly mivoltát. Az a félnapig szünetelő üzem és a hatszáz munkás, a kinek a karja egy csendőrtalistsz parancsára szünet meg dolgozni, Magyarország nyugateurópai mivoltának a bizonyítéka.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.

(Szabad elárúsítás egész napon át.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Az aradi kereskedők legnagyobb része csak e sorok utján fog tudomást szerezni a meglepetést keltő intézkedésről, a melyet Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter tett a holnapi munkaszünet dolgában. A kereskedelmi miniszter a karácsonyi bevásárlásokra való tekintettel fölfüggesztette holnapra a vasárnapi munkaszünetet és megengedte, hogy az elárúsítás egész nap folyhasson.

A miniszter ez intézkedéséről fővárosi tudósítónk az éjjeli órákban táviratban értesít bennünket; ezenkívül az aradi kereskedelmi és iparkamara is kapott távirati értesítést a munkaszünet felfüggesztéséről. Az iparhatóság ma még nem kapott erről utasítást s a hozzáfutóknak azt az értesítést adta, hogy holnap is a rendes munkaszünet lesz; holnap délelőtt azonban oda is meg jön ez a rendelet.

Hieronymi kereskedelemügyi miniszter rendelete nagy meglepetést keltett. Több fővárosi kereskedő-egyesület, s az aradi kereskedelmi testület is kérte ugyan a munkaszünet felfüggesztését, de mégse bíztak benne, mivel a vasárnapot négy nap választja el a karácsonyi ünnepektől. Tudvalevő, hogy tavaly Láng Lajos kereskedelmi miniszter nem akarta fölfüggeszteni a munkaszünetet, pedig akkor karácsony első napja csütörtökre esett, s így a vasárnapotól csak három nap választotta el. Lángnak az volt a nézete, hogy három nap alatt mindenki elvégezheti a karácsonyi bevásárlását.

A miniszternek ez intézkedése, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, különösen a kereskedelmi alkalmazottak között nagy izgalmat keltett. Ugy látszik, hogy Hieronymi a vasárnapi munkaszünet dolgában más állásponton van, mint Láng, s most már valószínűnek tartják, — a miről egy ideje beszélnek — hogy Lángnak a vasárnapi munkaszünet kiterjesztéséről szóló rendelete rövid idő alatt módosulni fog.

A zsurók naptára.

(A legújabb irodalmi vállalat.)

Arad, december 19.

A naptár-irodalma megmaradt abban az ódiságban, a melynek rendszerét még a lócsi kalendárium teremtette. Tájékoztatják az embert, hogy mikor van tavasz, nyár, ősz és tél, holott az ember ezt a zalogcéduláinak és a váltóinak lejáratáról ugyis tudja. Továbbá megírják, hogy mikor van az ember a rák, bak és egyeo égi háziállatok jegyében, holott erre az embernek abszolote nincs szüksége.

A helyes irányt, a melyet a huszadik század naptárainak követni kell, Aradon találták meg, s ez egy legközelebb megjelenő kalendáriumban fog megnyilatkozni. Ez a kalendáriumok-kalendárium, a legszenzációsabb kalendárium lesz: a zsur-naptár.

Mert melyik embernek nincs szüksége, különösen a szezonban, hogy tudja kinélis hol, mikor lesz a zsur, melyik nagyságos asszonynak vannak páratlan szerdái, vagy péntekjei, ki tart minden szombaton öt órát teát. A dátum azonban nem elég, tudni kell a művelt világfinak azt is, hogy melyik zsurhoz miképen alkalmazkodják, ez, vagy az a zsur-királynő mit követel a zsur-fiaktól, sőt egyebet

Kölcsey-egyesület
Aradon

is, hogy melyik zsuron kiket lehet és illik simfolni. Vagy ezek nem nélkülözhetetlen tudnivalók? Ó mennyi hétéves háboru és örök harag, patália és affér származott már a zsurokon való tájékoztatlan-ságból?

Ezek a korszakos bajok adták az ideát egy aradi társaságnak, amely egy exotikus országgal kapcsolatos kávéházban székel, hogy megbízatást adjon két tagjának: készítsen k ök el annak rendje és módja szerint a zsurok naptárát, természetesen előbb csakis helyi forgalomra.

A két ur vállalkozott is erre, és már erősen csinálják az új naptárt, a melyhez hasonló Gergely pápa óta nem csináltak. A nevüket azért nem áruljuk el, nehogy avatatlannak akarjanak nekik ebben a fontos munkában segíteni.

Rövidesen a napvilágra is kerül a zsurok naptár, tartalmazván a fenti értelemben való tájékoztatásokat zsurról-zsurrá. Prózában és versben, humorral és hivatalosan fogja ismertetni a sandwich-fogyasztás nevezetesebb helyeit és a csokoládé források kiválóbb helyeit, nemkülönböztetve az intim és megbízhatatlan hírek gyűjtő-állomásait és továbbító-hivatalait. Ha az idén még talán hiányos is lesz, a jövő kiadásában bizonyára az összes zsurok nyilvántartását közölni fogja a naptár, a méltóságos oszonnaktól a házmesteri tea estéig, mert a mint egy régi közmondás mondja — a zsurok, a pokolban is zsurok!

HIREK.

Titokzatos ékszerablás Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19

A ma este megjelent fővárosi újságok a következő hírt közlik:

— Nagy betörés Aradon. Az aradi rendőrség ma reggel táviratilag értesítette a budapesti rendőrséget, hogy ismeretlen tettesek betörték Háhn Lajos aradi ékszerész lakásába, ahonnan több ezer korona értékű ékszer és fémhártyát vittek el. Az aradi rendőrség azt hiszi, hogy ezt a betörést fővárosi betörők követték el. A budapesti rendőrség megindította a nyomozást.

A hír nyilvánvalóan tévedést tartalmaz, mivel Aradon ilyen, vagy ehhez hasonló nevű ékszerész nincsen. Ha a név és a város helyes, legfőleg Háhn Alajos aradi háztulajdonos és magánzóról lehet szó.

Az éjjeli órákban, a mikor e hírt vettük, tudósítónk fölkereste a rendőrséget, a hol azt a választ adták, hogy a hírből foglalt betörésről nincs tudomásuk. Miután azonban a hírt több estilap is közölte, s arra az esetre számítva, hogy a rendőrség a nyomozás sikere érdekében igyekszik a dolgot titkolni, tudósítónk elment Háhn Alajosék lakására, a hol azonban senki se volt otthon, a ki fővil gositást tudott volna adni.

Ilyenformán a fenti hírt határozottan megcáfolni bajos, de az mindenesetre a legnagyobb mértékben valószínűtlen. Legalább is nehéz elképzelni, minden rendőri diszkréció föltételével is, hogy ily nagyobb zsánerű betörés Aradon egy egész napon át titkokban maradjon.

— Fenyők a piacon. A szent ünnep fái napokkal ezelőtt megindultak már az erdőkből az emberek közé. Ha az olaj a béke szimbóluma, az örök zöld fenyő a szereteté, mely világra szóló nagy ünnepén, karácsony szent napján kivirul a palotákban és kunyhókban. Az Aradra szállított karácsonyi fenyőknek a Szabadság téren van a piacuk. Maholnap illatos lesz itt a leve-friss fenyőágak tömegétől és ez a hely lesz a legnépesebb, mert ezt a piacot mindenki felkeresi. Jönnek-mennek az emberek, szép ruhá-

sak, kopott ruhások, jókedvűek, szomorúak, mosolygóságok, könnyes szeműek és mindnyájan elvisznek egy-egy fenyőágot. A szép ruhások csak kiválasztanak egyet és szép fehér pénzeket adnak érte, a szomorú és kopott emberek azonban nagyon sokáig keresgélnek, a leghitványabbakat választják és sok szóbeszéd után is csak garaskákat adnak értük. A büszke szép sudarak tükrös palotába jutnak, a hitvány gallyak csak sötét, penészes szobákba. Hanem azért a kevély sudarak nem nézhetik le az apró ágakat. Mert míg amazok sorsa pár hét múlva a sötét padlás lesz, hol belepi őket a pókháló és megeszi a por, addig az apró gally ilyenkor félértékes kincse lesz a szegénység tanyáján a nyomorúság gyermekeinek.

— Rekvium az elhunyt főhercegnek. A budavári szent István templomban ma délelőtti 10 órakor rekvium volt a tegnapi örök nyugalomra helyezett és ifjan meghalt Klotild főhercegnő kikiüdvéért. A templomban meghagytták azt a gyászpompát, amelybe a temetés alkalmából öltöztették és változás csak annyiban történt, hogy a ravatal helyére hatalmas katalokot állítottak, melyen ma is ott voltak a főhercegi jelvények, a kalap, a fehér keztyű, a legyező, ép úgy, mint a koporsón. A gyászistentiszteleten a főhercegi család tagjai mindannyian megjelentek. Ott voltak továbbá a főhercegi uradalmak tisztviselői Libits kormányzó vezetésével, a temetés alkalmából érkezett vidéki küldöttségek, valamint a székesfőváros képviselői is. A főhercegi család tagjai néhány perccel tíz óra előtt foglalták el a számukra föntartott helyeket és laborulva hosszan imádkoztak. A gyászistentiszteleten Városvy Gyula püspök pontifikált nezy segédlettel. A rekvium után a főhercegi család tagjai visszavonultak lakosztályukba.

— Megfelebbezett püspökválasztás. Nagybecskerekéről jelentik: Letits György dr, az új temesvári püspök megválasztása ellen Radics Emilián dr. protoszcincellus felebbezést adott be Tisza István gróf miniszterelnökhöz, kérve, hogy semmisítse meg ezt a választást. Radics kérelmét több állítólagos inkompatibilitási esettel s azzal indokolja, hogy az új püspöknek nincs kellő képessége vezetni a rábizott egyházmegyét. A felebbezés szerb körökben általános feltűnést kelt.

— Öreg katonák nagy napja. Holnap nagy nap virrad a kaszárnyákra, nevezetesen, nagy nap. Holnap, december 20-án eresztik ugyanis haza, mint már megirtuk a hadügyminiszteri rendelet értelmében, a harmadéves katonákat, a kiket október eleje óta még benn fogtak. Karácsonyra tehát már otthon lesz minden legény. Azaz nem valamenyi. A lovasokat még tovább is bennfogják, mert nem lehet még őket pótolni, úgy, hogy ezek a szegény emberek csak újévtől kezdve élvezhetik a szabadságot. De bennmarad egy nagy szereg gyalogos is: azok a fiúk, a kik elkeseredésükben, hogy nem október elsején volt az „abszág”, a fegyelem ellen vétettek és akiket bebörtönöztek. Ezek ismeren tudja, mikor kerülnek haza, ha csak a kormány elöterjesztést nem tesz a králynál, hogy kegyelmezzon meg a szerencsétlen legényeknek, a kik hiszen már ugyis eléggé bűnhődtek. Ma este napiparancsban hirdették ki a legénységnek, hogy holnap haza mehetnek. De azért már ma is nagy sürgés-forgás uralkodott a kaszárnyákban. Az öreg bakák pakkoltak, hogy a mint lehet, rögtön indulhassanak. Bizony ma nótától volt visszhangos minden kaszárnya...

— Ugron birtokát elárverezték. Segesvárról táviratozzák: Ugron Gábor országos képviselő ingatlanainak tegnapi tartott árverésén almakereki birtokát Almakerék és Apátfalva szász községek vásárolták meg 300,900 koronáért.

— Vámháboru Olaszországgal. A párisi Temps jelenti Rómából: Ezideig a tárgyalások

ugy a borokra, mint más vámköteles tárgyakra nézve, sem osztrák-magyar, sem pedig olasz részről eredményre nem vezettek. A vámháboru beállása tehát imminens. Ugy látszik, hogy Olaszországban az események ijetén folyását nagy nyugalommal nézik. Az északi kerületeken nem félnek a vámháborutól, a mely az iparágakra nézve előnyös volna. Dél-Olaszország borait és citrom, valamint narancstermésének nagy részét már eladta. Különbö is az olasz lakosság, mely általában keveset törődik a hoinapi nappal, teljesen nyugodt. Még vannak arról győződve, hogy a vámháboru inkább Ausztria Magyarországra nézve volna kedvező, hogy az olasz piacokon mindent elveszítene, a mit 1888. óta Franciaország rovására nyert. Franciaország ismét visszanyerné az elveszített teret.

— A munkásképző intézmény idej első előadása vasárnap, i. hó 20-án délután négy órakor lesz Ezen megnyitó előadás egészen Rákóczy Ferenc emlékezetének van szentelve. Dalban, szavalatban, emlékbeszédben és zenében eleve nitik fel az ipari munkások előtt a kuruc vezér, a halhatatlan szabadsághős emlékét.

— Fiume új kormányzója. Roszner Ervin báró e hó 21-én bucsuzik el Máramarosvármegye közönségétől, e hó 23-án elhagyja Maramarost s a bucsulakomát is elhárította magától. Tíz éves főispánsága jeléül a vármegye közönsége díszes albumot nyújt át, a melyben akvarell rajzokban lesznek megörökítve Máramaros legrégényesebb vidékeinek festői pontjai.

— A póttartalékosok behívása. Budapestről jelentik: A hadkiegészítő parancsnokságokhoz ma küldték szét azt a rendeletet, amely a póttartalékosokat négy heti gyakorlatra szólítja. Arról értesülünk, hogy a póttartalékosok tüntető körmenetet rendeznek és hogy családtagjaikkal, gyermekekkel vonulnak a képviselőház elé, hogy a rendelet visszavonását követeljék.

— A király a szegényeknek. A király Budapest székesfőváros szegényei és szűkölködői segélyezésére 8000 koronát, azonkívül a szegények részére tüzelőanyag beszerzésére 12.000 koronát adományozott. A polgármester ezeket az adományokat azonnal a kerületi előjáróságoknak adta, hogy a megfelelő intézkedéseket saját hatáskörükben tegyék meg.

— Karácsonyfa-ünnepély. Az Arad városi árvaházban a karácsonyfa-ünnepélyt i. hó 23-án szerdán d. u. 5 órakor tartják meg. Az árvák éneke és szavalása után az igazgatóválasztmány nőtágyai kiosztják az árvák között a Jézuska ajándékait. Ez alkalomra az érdeklődő közönséget meghívja Balázs Ferenc árvaház-igazgató.

— A képviselőház bizottságaiból. A képviselőház különféle bizottságaiban való tagságaikat különösen a szabadelvű pártból történt kilépések kapcsán többen letették s ezt a Ház elnökénél írásban jelentették. Günthner Antal az igazságügyi, Erreth János a kérvényi, Vársárhelyi László a közlekedésügyi, Gulner Gyula a közgazdasági, Hammersberg László a véderő, Keczer Miklós a gazdasági, Blaskovits Ferenc a könyvtári, munkásügyi és közoktatásügyi, Szentiványi Árpád a kérvényi, Steiner Ferenc a gazdasági, Mukics Simon a kérvényi, Samassa János a közoktatási, Sággy Gyula az igazságügyi bizottsági tagságról és a közoktatási bizottsági elnökségről, gróf Batthyány Tivadar a közgazdasági és Smialovszky Valér a közlekedési bizottságról mondott le. A lemondásokat a Ház elnöke a mai ülésen terjesztette a Ház elé.

— Új vasut megnyitása. A vásárhely-makónagyszentmiklósi vasutak, a mely négy vármegyét köt össze, ma délelőtt ment végbe a műtanrendőri bejárása Ney Ferenc vasuti és hajózási főfelügyelő vezetése mellett. A bizottság Makó Újváros állomásról d. e. 9 órakor indult utnak s a déli órákban érkezett Nagyszentmiklósról. Bejárás után a megnyitási engedélyt meg-

adta a bizottság s a vasutat azonnal átadta a forgalomnak.

— **Eskütétel.** Ma délelőtt tették le az újonnan hivatalba lépett városi tisztviselők, névszerint *Hecht Adolf* dr. kerületi orvos és *Posch Dezső* segédtiszt esküjüket *Institóris Kálmán* polgármester kezeihez.

— **Az anyakönyvvezetők köréből.** A belügy miniszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arad vármegyében a *diécsi* anyakönyvi kerületbe *Hesz Lajos* körjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A városligeti fa-irtás.** *Nagy Kálmán* fővénymester jelentést tett a tanácsnak, hogy a városligetben levő korhadó fákat, és azokat, a melyek a tóba hajlanak, — folytatlagosan kiirtatj, és helyettük új ültetésről gondoskodik. Emlékezetes dolog, hogy mikor a fairtás megkezdődött, az nagy port vert föl az egész városban, és élénk oppozícióra talált. Mindennek dacára tovább is folytatták az irtást, mert a szakbizottság véleménye szerint erre határozott szükség van, mivel a városliget oly sűrűn be van fásva, hogy a levegő szabadjárása a fák között akadályozva van.

— **Házasság.** *Schwarz Lipót* f. hó 20-án d. u. 3 órakor köt házasságot Aradon özv. *Reiner Adolfné* leányával, *Malvin* kisasszonnyal.

Berkó Adolf aradi kereskedő házasságot kötött *Világoson Glück Katica* kisasszonnyal.

Bienenfeld József szegedi órás és ékszerész eljegyezte Aradon *Meiszer Adolf* leányát, *Oiga* kisasszonnyal.

— **Tűz a keleti pályaudvarban.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: A keleti pályaudvar harmadik osztályú váróterme fölött ma délután 4 óra felé a tető kigyulladt. A tüzet a túlhevített kémény egy kipattant szikrája okozta. A tüzről tulzolt hírek keringtek s egy pillanat alatt befutotta a fővárost az a riasztó jelentés, hogy az egész pályaudvar lángokban áll. Ez persze nem volt igaz. Óriási közönség vonult ki a pályaudvar környékére. Megjelentek a tűzoltók is, a kik a veszedelmet rövid idő alatt lokalizálták.

— **Az aradi ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi kamara *Grossmann Aifred* ügyvédjelöltet, *Grossmann Jakab* dr. helybeli orvos fiát az ügyvédi kamarába folytatlagosan fe vette.

— **Hírek a tanácsból.** A mai városi tanácsülésen, melyen *Institóris Kálmán* polgármester elnöklése mellett folyó ügyeket tárgyaltak a rendes illetékességi, szegényügyi, adó és gazdaságügyi, valamint kihágási elintézni valók között egy néhány általános érdekű ügy is került elintézés alá.

Varjassy Lajos h. polgármester referált a gazdasági ügyekről. Előadása alapján elhatározta a tanács, hogy *Schuk* és tsa budapesti cégtől beszerez városi használatra egy újfajta sokszorosító gépet, a mely az összes eddigi ilyen gépeket felülmúlja produktivitás tekintetében. A kapitányi hivatal jelenti, hogy a tűzoltószerek egy része hasznavehetetlen; ezeknek értékét leírják a leltárból. A Magyar államvasutak 4117 korona köveztvámat fizetett be. A város átvette az aszfalt munkálatokat a Magyar Aszfalt Társaságtól 119691 korona értékben. Ha ezt az összeget 60 nap alatt kifizeti a város, a társaság két százalék engedményt ad. *Kádas Kálmán* főjegyző referált ezután kihágási ügyekből. A polgármester célszerűnek tartaná, ha a kihágási ügyeket rendszeresen az ügyész tárgyalná, de mivel erre az ügyésznek nincs ideje, csupán a bonyolultabb ügyekben fog ő is közbelépni. A kihágási ügyek tárgyalása folyamán, mint kuriózumot felemlíti a referens, hogy a városi rendőrség fogházában egy csavargó van, aki kijelentette, hogy sok helyen üt már, de olyan rossz kosztot, mint Aradon, még seholsem kapott. Ne is várják, hogy ő még egyszer idejőjjön vendégszeretelné. Egy csomó apróbb ügy elintézése után *Lócs Rezső* tanácsnok bejelentette, hogy a munkás betegsegélyző pénz-

tár csak 48 óráig a baleset után fogadja el a bejelentéseket, később nem. Ezt egyébként közhírre fogják tenni, mert sok embert érdekel.

— **Betörés egy hitelszövetkezetbe.** *Mező-Kovácsházáról* írja tudósítónk: A helybeli községi hitelszövetkezet mára virradóra ismeretlen tettesek feltörték. A takaréka a főutcán a kaszinó épületben van, hol szerda és szombati napon élénk a forgalom. Valószínűleg egyik ott járt atyafinak fájdukt meg a foga a pénztárfiókba levő sok pénzre. A helyiségnek acafelé nyíló két ajtaját kinyitotta alkulcsaival és vésőkkel s onnan a pénztárszobába ment, hol a fiókot feszítette fel, de nagy csalódás érte, mert a pénztárnok az utolsó fillért is a Wertheim-szekrénybe zárja mindennap. Ugyilátszik, a tettes sikertelenség bosszujába törte be a nyomtatvány-szekrény két üvegtábláját is, azlán távozott.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegénytanulók konyhájában a mult heten *Kotz Józsefné* és *Vásárhelyi Janka*, a jövő héten dr. *Oncu Miklósné* és *Kövér Beláné* gyakorolják a felügyeletet. A népkonyhában e héten dr. *Mittler Izidorné*, *Róth Henrikné* és *Ohrenstein Simonné* ügyelnek föl.

— **A szódavíz-adó behajtói.** *Zikó János* a fogyasztási adók felügyelője értesítette a tanácsot, hogy mivel a szikvizfogyasztási adó beszedéséhez most egy, nyáron pedig két egyénre lesz szüksége, intézkedjék a város az illetők alkalmazása iránt, s egyben elámpítsa meg az adandó fizetést is. A tanács eleget tesz az adófelügyelő kérésének és az új alkalmazottak napidíját 3 koronában állapította meg.

— **Három év után.** *Temesvárról* táviratozza tudósítónk: *Holczinger Zsuzsanna* csatádi özvegyasszony ma a temesvári országos vásáron a vásártéren egy kolduló, nyomorék gyermekben felismerte saját leányát, akit kóbor cigányok három év előtt elraboltak. A rabló cigányok a felfedezés után megszöktek, de a csendőrség utolérte és elfogta őket.

— **A szemérmes szegények.** Arad városa a közelmúltban egy igen humánus és derék szabályrendeletet alkotott a szemérmes szegények ügyében. Noha ez a szabályrendelet már eléggé kipróbált, beváló dolog, a városi pénztár kezelője mégis memorandumot intézett a tanácshoz annak eltörlése végett, mivel a rendelet szerinte felesleges, és visszaéésekre ad okot. A városi számvevőség ezzel szemben úgy találja, hogy a szabályrendelet sem nem felesleges, sem visszaélésekre okot nem adott. A tanács a számvevőség álláspontjára helyezkedve a szabályrendeletet nem módosítja és nem törli el, hanem egyszerűen utasítja a pénztár kezelő hatóságokat a kiutalt segélyeknél erősebb ellenőrzésre.

— **Bankettező esküdtek.** Tavaly ilyenkor bankettezők ptak Aradon az esküdtszéki tagok annak örömeire hogy a hosszú ideig tartó ciklus végét ért s az esküdtszék eleget tettek honpolgári kötelezettségüknek. Az idén Egerben volt esküdtszék. Nagyon kedélyes lenetett a muri legalább a tudósítás szerint mely a következőket írja felőle:

Az egri kir. törvényszék mint esküdtszék idei őszi esküdtszéki tárgyalásainál működő esküdtek hétfőn este sikerült társaságát rendeztek a Keresztény Iparoskör dísztermében. A kedélyes társaságban az esküdtszék tagjai is részt vettek, mint az esküdtek vendégei. Pohárköszöntőket mondottak: *Farkas Pál* kir. ítélőtáblai bíró, az idej esküdtszéki tárgyalások elnöke, *Marossi Sándor* esküdtszék Gerő kir. alügyész és mások. *Plank Sándor* esküdtszék, ki egyébként az egri uri banda vezetője, remek hegedűjátékkal gyönyörködtette az egybegyűlteket. Fokozták a kedélyes jó hangulatot azok az ötletes címkek, melyekkel a rendezők a bortermele esküdtszék palackjait ellátták pl. „Nincsen a világon olyan szalonasztal, amely versenyezhetne egy tele boros asztallal. Kovács Béla asztalos.” „Sok embernek szorított mostanában a csizmája, pedig én egynek sem léptem a lábára. Krikava József cipész.” „Ne

vágj olyan savanyu potát, hiszen nem látsz villany számlát Bilitz Viktor, ménkü gyáros.” „Sok adót beszédtem míg megöregedtem, de most nem az adót, a bort szedegetem. Bachinger Imre.” stb stb. A mindvégig vidám hangulatban lefolyt társasvácsora a hajnali órákig tartott s Balogh Gábor zenekara fűszerezte pompás magyar nótákkal.

— **Eltűnt kereskedő.** *Eckstein Vilmos* jómódú nagybecskereki gabna-kereskedő két hét előtt eltűnt s azóta senki sem találja. Ismerősei az eltűnést üzleti forgalmában beálló hiányokkal hozzák kapcsolatba.

— **A szegényház művészete.** *Mikita Pál*, az aradi szegényház lakója 15—16 éves gyereke ember. A lába hibás és mivel a kenyeret nem tudja megkeresni, a szegényházba került. Őt olyan ügyes rajzokat készített, hogy vázlatai feltűntek *Wagner* rajztanárnak, aki pártfogása alá vette a fiút és most rajzolni tanítja. A fiu oly szépen halad ebben a mesterségben, hogy a város 80 korona évi különsegélyt szavazott meg neki, miután a mai tanács ülésen bemutatták a tőle eredő tehetséges közre valló rajzokat.

— **Kettős öngyilkosság egy szállodában.** Bécs második kerületének egyik szállodájában tegnap este egy ifju pár vett lak st, egy fiatal ember és egy leány. Bezárkoztak s nemsokára két revolverlövés rémítette meg a szálloda személyzetét. A pincérek betörték a szoba ajtaját s az ifju párt vértől borítva találták az ágyban. Jöttek a mentők is, akik konstatálták, hogy a leány már meghalt. A férfi revolverével a leány gyomra alá lött s a szerencsétlen teremtés belülről elvérzett. A gyilkos azután mellbe lötte magát, a golyó keresztül furta tüdejét s az ő sérülése is halálos. Az öngyilkosok levelet hagytak hátra, melyekből kitűnik hogy a férfi *Schober* József borbély, a leány *Küniger* Julia, a kedvese. A két ember már napok előtt készült az öngyilkosságra. *Schober* a halál szándékát a szállodába menetelük előtt táviratilag közölte Prágában lakó bátyjával. *Schober*nek volt már gy kedvese, a ki elhagyta. Akkor a fiatalember golyót röpített a mellébe, de fölgyógyult. *Küniger* Julia is tul volt már az első regényen, egy gyermeke is maradt utána. A két csalódott ember egymásra talált. *Schober* az utóbbi időben attól tartott, hogy valami lopás miatt vád alá fogják helyezni, a leányt üldözte a rokonsága a legujabb szerelmi viszony miatt s így szánta el magát az ifju pár a halálra.

— **Elfogott betörőbanda.** *Budapestről* jelentik: A rendőrség tegnap egy betörőbandát tartóztatott le, amely az utóbbi időben temérdek lakásfosztogatást követett el. A banda három tolvajból állott. Még pedig *Forel* Nándor 24 éves csavargó, *Glaser* Lode 25 éves ügynök és *Weiszszatzer* Márkus 21 éves aranyműves segéd. A betörők az ellopott holmit *Berger* Izidor szabó Dob-utca 12. számú lakására hordták. Letartóztatták még *Moskovics* Simon házalót, akinek Erdélyi-utca 3. számú lakásán tanyáztak a betörők.

— **A férj bajusza.** Sziléziából érdekes esetet írnak. Egy kisebb város kávéházában a törzsasztal tagjai valami jótékony célra gyűjtést rendeztek. A társaság egyik tagja vonakodott a nemes célra áldozni s kijelentette, hogy kész adni száz koronát, ha X ur leborotvalja a bajuszát. Ez az X ur a város legszebb bajuszával dicsekedett, gyönyörű hatalmas bajusz volt az, nem is csoda, ha a nők körében állandó bámuat tárgya volt. A bajusz viselője előbb nagyot nézett, a furcsa feltétel hallatára, de aztán kijelentette:

— Jól van; holnap ebéd után a fekete kávéja mellett megtalálja a bajuszomat!

Az esetnek persze hamar híre ment a városkában és a jólelkűek valóságos hősként gondoltak X urra, aki ilyen áldozatra képes. Másnap az asztaltársaságot azonban nagy meglepetés érte. X ur nem jelent meg köztük, de jött egy levél — a felesége kezeirásával. Ebben a levélben X né asszony kijelentette, hogy miután a házasságban a házastársak mindene közös tulajdon, a bajusz fölött nem rendelkezhet önállóan a férje; ő a feleség a leghatározot-

tabban tiltakozik a bajusz levétele ellen s hogy megmentse azt, a férjét — bezárta.

— **Kedélyes betörő.** Budapestről jelentik: *Ullmann* József m. kir. honvédtörzsszermester Illés-utca 13. szám alatti lakásába ismeretlen tettes hatolt be és elvitte a törzsszermester aranyóráját és 240 korona készpénzét. A betörő a békésen szunnyadó őrmester éjjeli szekrényen egy papíroszt hagyott hátra, amelyen a következő hevenyészett sorok állottak:

„Őrmester ur! Valaha a becses kezei alatt szolgáltam és most jól esik nekem bosszút állni. Jelentem alán őrmester urnak, elviszem az aranyóráját és a pénzét. Egy volt közlegény.”

A rendőrség nyomozza a kedélyes betörőt, aki aligha lehetett katoná, csak a trefa kedvéért, vagy a rendőrség félrevezetésére eszelte ki ezt a dolgot.

— **Gyilkosság a halotttitoron.** Nem minden napi eset történt a múlt kedden a vas megyei Kemenes községben, ahol a gyászolók agyonverték *Keller Márton* odaváló sírásót. Az eset részletei ezek: Kedden délután temették el a község egyik legöregebb emberét, *Ricz* Frigyes, aki túlélt a száz évet. Az öreg embert a gyermekei tartották s ezek is temették el. A temetés után a nagyszámu rokonság az elhalt egyik fiánál, *Ricz* Györgynél jött össze halotttitorra. *Keller Márton* sírásó, amikor a temetőben a sír hantolását elvégezte, szintén elment a halottas házhoz, hogy a sírásásért járó két koronát megkérje. Amikor a halottasházba megérkezett, az elhalt egyik fia őt is bevezette a szobába, hogy résztvegyen a halotttitorban. A jó bor csakhamar megoldotta a nyelveket s a megszemorodott gyászoló közönség feledve a but és bánatot, vig beszélgetésbe, majd pedig nótázásba kezdett. *Keller Márton* sírásó, amikor már szintén kivette a maga részét a joból, felkelt, hogy távozzék, de előbb kővetelte a 2 koronát. *Ricz* György, akinek a házában volt a halotttitor, azzal utasította el az öreg sírásót, hogy a temetési költségekhez neki semmi köze, kérje a pénzt testvérétől, *Ricz* Mihálytól. *Keller* itt is megpróbálkozott a követeléssel, de ez meg kijelentette, hogy neki semmi köze hozzá. *Keller*, aki már szintén ittas volt, ez elutasítás miatt felháborodott s hangosan követelte járandóságát. Amikor látta, hogy ez sem használ, káromkodásra fogta a dolgot. A beborozott gyászoló közönség emiatt aztán annyira felháborodott, hogy nekiesett az öreg sírásónak s ki mit kaphatott a kezébe, ázzal ütötte az öreg embert, akit eközben kilöktek az udvarra. Az ütlegelés azonban még itt is tovább tartott és a sötétben valaki úgy találta fejbeütni az öreg embert, hogy rögtön összeesett s amire orvosi segítség érkezett, meghalt. A helyszínén másnap megjelent a vizsgálóbíró, aki a vizsgálatot az összes jelenvoltakra kiterjesztette.

— **A katonaszökevény tragédiája.** Husz év előtt történt, hogy *Jeraj* Jakab felső laibachi földbirtokos 21 éves korában a sorozás elől Brazíliába szökött. Odakünn *Jeraj* vagyonszerzett, megnősült s nemrégiben nejevel s három gyermekével visszajött a hazájába. Azt hitte, hogy néhány száz forint birsággal meg fog szabadulni a katonasági zaklatásától. Ez a reménye nem teljesedett. Mihelyt *Jeraj* a katonaságnál jelentkezett, befogták és négy esztendőre besorozták. *Jeraj* erre megint megszökött, az olasz határon azonban letartóztatták. Mikor *Jeraj* neje a letartóztatásról értesült, a szegény asszonyt szívvel-lélekkel érte és meghalt.

— **Jótékonyosság.** A szegénybűvölők részére a következő adományok érkeztek: *Hahn* Alajosné 100 üveg paradicsomot; *Vajda* Lajosné 3—3 zsák vöröshagymát és burgonyát; *Salay* Antalné 2 zsák burgonyát; *Steiner* Jakabné 2 zsák burgonyát; *Kri* tyóry *János* 15—15 kg. sőt és rizst; *dr. Polónyi* Jenőné 15—15 kg. lencsét és sőt; *Kotz* Józsefné 12 üveg paradicsomot 10 kg. rizst, 1—1 kg. zsírt, lisztet, sőt és cukrot; *Vásárhelyi* Janka 5—5 kg. kölest és mákot; *Kneffel* Lajosné 2000 drb. levélselyget; *Hendry* Pál és *Deutsch* Bernát 10—10 koronát. — Fogadják a nemeslelkű adakozók ezuton is hálás köszönetemet özv. *Hauser* Károlyné ezredsné, egyesületi elnök. — Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok voltak szívesek a népkonyha javára adományokat küldeni: *Végyvári* *Neuman* *Dánielné* urnő 20 kor., „*Névtelen*“ 18 kor. 20

fill., özv. *Inkei* *Emilné* urnő 10 kor., *Fischer* *Eliz* urnő 2 kor., *Éles* *Árminné* urnő 150 fej káposztát, 10 kgr. kölest, 25 kgr. babot, *Montag* *Sándorné* urnő 5 mm. burgonyát, *Leopold* *Zsigmondné* urnő 4 zsák burgonyát, 1 zsák hagymát, *Steiner* *Jakabné* urnő 2 zsák burgonyát, *Hay* *Józsefné* babot, hogy sőt, paradicsomot, *Funkelstein* *Józsefné* 50 kgr. babot, 20 kgr. lencsét, 5 kgr. mákot. özv. *Nikodém* *Jánosné* urnő 4 kgr. sőt, 2 kgr. rizst, 2 zsák burgonyát. A kegyes adakozók fogadják hálás köszönetünket. Az elnökség.

— **Karácsony hete.** A mai napon beléptünk a távozó év legnevezetesebb hetébe. A mi szép kívánság, ékes ígérget az egész esztendőn át összegyűlemllett, az ezen a héten kerül bevaltásra. Szülők, jóbarátok, ismerősök mind mind sietnek ajándékokkal kedveskedni, s természetesen, hogy mindenki lehetőleg olcsón akar ezen a feladaton átesni. Hol, melyik üzletben van ilyenkor a legnagyobb választék, melyik üzlet a legolcsóbb? Aradon erre a kérdésre határozott feleletet lehet adni. Egész világ tudja, hogy *Porter Vilmos* Nagy Áruház a Szabadságtéren a legbiztosabb bevásárlási forrás. Akár játékot akarunk vásárolni, akár cipőt vagy divatcikket. *Porter* minden téren az első, a legelső. Csak tessék megnézni mint tolong már hetek óta a közönség ebben a remek áruházban. A posta pedig százával viszi a csomagokat a vidékre.

— **Modern csodák csarnoka.** A Vadász kürt éttermében *Zrinyi* utca 1. szám f. hó 20. an vasárnap este a legújabb műsorral bűvész előadás tartatik. Kétúró etel és italról gondoskodva van. Számos látogatást kér *Kolbay* *István* vendéglős. Kezdeté este 8 órakor Szabad bemenet.

— **Karácsonyi és újévi ajándékok** a legolcsó árakban, óriási választékban *Weinberger* *Ferenc* ékszer és óra üzletében kaphatók. Arad, Központi szálló. Telefon 439.

— **Most az alkalom!** A ki szükségletét a karácsonyi ajándékokban olcsón beszerezni kívánja, ne mulassza el felkeresni *Nádler* *Lajos* férfi és női divat áruházát ahol meggyőződést, szerezhethet annak valóságára *Andrássy*-tér 16.

— **Egy millió korona hozományjal** rendelkező hölgy sem igényelhet szebb ékszereket nász, vagy karácsonyi ajándéknak, mint a miylenek a Tóköly téren *Farkas* *Streicher* cégnél, valódi arany- és ezüst tárgyakban, dus választékban és rendkívüli olcsó árak mellett beszerezhetők. Ezen cégnél az igen tisztelt vásárló közönség kényelmére a zálogüzlettelől elkülönítve egy külön bejárata rendeztetett be, mely bejárat a Tóköly térére nyílik. Ugyanott dus választékban meglepő olcsó árak mellett, szép és alkalmas nász és karácsonyi ajándéknak china ezüst tárgyak is kaphatók.

— **Szajpadlás nélküli fogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szajból kivenni nem kell, nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jóállás. *Barna* *I.* egyedüli specialista szajpadlás nélküli műfogak készítésében, *Budapest* *Kerepesi* ut 26 szám *Vidékiek* megvárhatják.

— **Felhívjuk a né közönség figyelmét** *Kun* *József* műtővös és ékszerész üzletére, kinek dusan berendezett szaját készítésű ékszer raktára van, ugy szintén a karácsonyi, újévi és nászajándékoknak alkalmas arany-ékszer, óra és dísz-ezüst árak izléses és olcsó árban beszerezhetők *Arad*, *Andrássy*-tér 17 *Reinhardt*-palota.

— **Mindenki tudja, hogy a legbiztosabb szer** különféle gyermekbetegségek elhárítására az, ha a gyermek erős és ellentálló képessége van, s e cél elérésére kitűnő a hírneves kiváló *Zoltán* fősze csukamájolaj, mert táperője nagy, rossz szaga, íze nincs és könnyen emészthető. Uvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Építkezés folytán** sátorba való átköltözködés előtt, raktáron levő összes inga órák, ezüst díszmű árak leszállított árban kiadásitának. *Grallert* *J.* és fia órák és ékszerész. Olcsó szolid karácsonyi ajándékok óriási választékban.

— **Hegedűs Gyula** kefe, ecset és pipere készítői cégének kereskedése *Andrássy* tér 15. *Hermann* palota. Nagy választék ruha, haj, fog, köröm, gazdasági és háztartási kefékben, fésű és acél áru, szarvasbőr, cocus lábtörölő, cocus szőnyeg, szivacs és fürdő gyékény nagy raktára.

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér *Vojtek* és *Weisz* cégnél *Aradon*.

— **A legújabb jöszabásu** női és gyermek felöltőket legolcsóbban beszerezhetjük a szolid és előzékenynek általánosán ösmert *Schwartzberger*

Manó cégnél kinek *Vörösmarty* utca 3. sz. alatti kizárólagos női felöltő áruházában az őszi és téli újdonságok nagy választékban már megérkeztek. A cég fenti modorban a t. vevők igényeit minden irányban kielégíteni ezutánra is főfeladatává tűzte ki.

— **Pármal ibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcórtétek is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti *Szabó* *Béla* pipereszappangyáros, *Miskolcon*. Kapható *Aradon*, *Vojtek* és *Weisz* gyógy-áru kereskedésében.

— **Birtokcsere.** *Bogye* *Mitru* eladja az aradi 1766. sz. tjkvben felvett 4874/b. hrsz. ingatlan 3900 koronáért *Gábor* *András* és neje *Mónus* *Teréz*nek. — Ifj. *Haggenmacher* *Henrik* eladja az aradi 4817 és 5779. sz. tjkvben felvett ingatlanok fele részét 14000 koronáért *Haggenmacher* *Oszkár*nak. — *Isztin* *Juon* eladja az aradi 3296. sz. tjkvben felvett ingatlan 550 koronáért *Ruszt* *János* és neje *Szekulitz* *Krisztin*ának. — *Isztin* *Juon* és neje *Fauer* *Jelena* eladják az aradi 4413. sz. tjkvben felvett ingatlan 550 koronáért *Ruszt* *János* és neje *Szekulitz* *Krisztin*ának. — *Heim* *Ferenc* és neje *Schveffel* *Anna* eladják az aradi 7048. sz. tjkvben felvett *Iona*-utcai 5. sz. házat 6000 koronáért *Lacsny* *István* és neje *Jabionszky* *Borbá*ának.

Megvádolt királyi ügyész.

(Ügyvéd és ügyész bünpörre.)

— Az *Aradi* *Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 19.

Rendkívül érdekes és jogi körökben általános figyelem tárgyát képező bűnügy irattal feleltek ma a szegedi törvényszék vádtaácsa előtt. Egy jóismert fővárosi ügyvéd ellen hivatalból megindított bűnügy ez, mely már két év óta húzódik a törvényszéknél. Az ügyvéd ugyanis megrágalmazta a királyi ügyészt egy nagyszabásu bünpörből kifolyólag, amely a fiskálisra nézve nem épp a legkedvezőbb módon ért véget. Ezért az ügyvéd fegyelmi följelentést tett a királyi ügyész ellen, akit azonban fölöttes hatósága nem talált bünsnek és így hivatalból emelték vádat a vádaskodó ügyvéd ellen.

Az ügyet a következőkben ismertetjük:

Hosszu évekig folyt egy nagy bűnügy a nagykirályi büntetőtörvényszék előtt s az 1901 év nyarán ért véget. A pörös felek: *Fehér* *Miklós* és *Fehér* *Sándorné*, akik bizonyos 180 ezer korona miatt indítottak polgári pört egymás ellen, amely aztán bünpörre fejlődött. A *Fehér* *Miklós* jogtanácsosa *Szörényi* *Lipót* dr. fővárosi ügyvéd volt, a vádindítvány elkészítője pedig *Stocker* *Antal* királyi ügyész volt. A pör azzal végződött, hogy a vádlottakat fölmentette a büntető törvényszék, amelynek a fölmentő ítélete következtében *Szörényi* nagy anyagi haszontól esett el.

Erre az ügyvéd fogta magát és fegyelmi följelentést tett *Stocker* ellen a szegedi királyi ítélőtáblához. Azzal vádolta meg az 1902. évi október 22-én beadott följelentésében az ügyészt, hogy az „tudatosan és kézzel foghatóan hazudott.” Továbbá azt adta elő, hogy *Stocker* abban a bizonyos bünpörben hamis alapokon szerkesztette meg a vádiratot. *Szörényi* a becsületsértő kifejezésektől hemzsegő följelentésében azzal is megvádolta az ügyészt, hogy abban az emlékezetes temesvári lottó-pörben vétes könnyelműséggel eszközül engedte magát fölhasználni arra, hogy a bűnsők megmenekülhessenek a büntetés elől.

A vádaskodó följelentés alapján megindították az eljárást *Stocker* ellen, azonban csak

hamar kiderült, hogy a panasz alaptalan, mert az ügyész csak kötelességét teljesítette. Kint azután még az is, hogy Szörényi rendszeresen üzi Stocker ellenében az efajta följelentéseket és egy alkalommal már pénzbüntetésre is ítélték e miatt.

A szegedi kir. ügyészség erre hamis vád miatt megindította Szörényi ellen az eljárást. A hosszú ideig húzódó vizsgálat alatt az ügyvéd több olyan hangu beadványt intézett a törvényszék vádtaácsához, amely irásokból kitűnik hogy Szörényi — mint monlani szokták — „utazik” az ügyészre.

A büntető törvényszék vádtaácsa ma foglalkozott ezzel a különös bűnüggyel, de vég-határozatot még nem hoztak, mert újabb iratokit fognak beszerezni és alkalmasint már a jövő hó folyamán meghozzák a határozatot.

A kellemetlen név.

(Prodanovics kontra Prodanovics.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 19.

Konikus voltánál fogva érdekes eset foglalkoztatja évek óta az aradi hatóságokat. Két névrekon ádáz harca ez. Az egyik a tulajdonképeni szereplő attól fél, hogy névrokonával szeszélyesszik, elhatározza tehát, hogy fölmagykár a királyig is, de a jussát nem hagyja. Olyan bizonyítvány kell neki, amely azt igazolja, hogy ő — ő és nem azonos a névrokonnal, a ki miatt sok kellemetlensége van. Maga a tényállás a következő:

Prodanovics Döme aradi lakos azzal a kérelemmel fordult most két éve az aradi rendőrkapitánysághoz, hogy állítson ki számára oly tanúsítványt, amely szerint ő nem azonos Prodanovics Döme dr.-ral. Ez az utóbbi t. i. nem áll valami jólában a hitelezőivel, és neki kell tünni a zaklatásokat Prodanovics dr. helyett.

A kapitányság a bizonyítvány kiállítását megtagadta, azzal az indoklással, hogy ilyen okirat kiállítása nem áll hatalmában. Prodanovics azonban nem nyugodott bele a határozatba, megelébezte a tanácshoz. A tanács elutasította. Felebbezett a közigazgatási bizottsághoz. Elutasították. Erre felülvizsgálati kérvényt adott be a miniszterhez. Elutasították. Végre most a közigazgatási bizottsághoz intézett panaszt nyújtott be a tanácshoz felterjesztés céljából.

A mai tanácsülésen úgy határoztak, hogy ámbár a közigazgatási bizottságtól egyenesen a közigazgatási bírósághoz kellett volna fordulnia Prodanovicsnak, s így már a panasz beadásával elkésett, — mégis felterjesztik illetékes helyre a beadványt.

Ennek a határozatnak az a magvarázata, hogy Kádas Kálmán városi főjegyző, aki az ügyet referálta, élénken ecsetelte annak a veszélyét, ha a panasz felterjesztése iránti kérvényt elutasítja. Akkor t. i. Prodanovics újból felebbez a közigazgatási bizottsághoz, a miniszterhez, a közigazgatási bírósághoz, kegyelmi kérvényt ad be O felségéhez; azután, mivel közigazgatási ügyekben nincs res judicata, újból kezd az egész ügyet és . . .

A tanács tagjai borzadva határozták el, hogy a panaszt sürgősen felterjesztik illetékes helyre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. A. dr., Budapest. A tárcát szívesen vettük és örömmel közöljük nem csak aktuális tárgya, de érdekessége miatt is. B. ígéretéért fogadja köszönetünket.

HÉT ESEMÉNYEIBŐL.

Ez a hét a színházé volt. Es melyik nem az? A közönség szidja a direktort, dühöng a műsor gyatraságán, küldi Mucsára az összes társulati tagokat, megesküszik a lelki üdvösségére, hogy sohase fog többet bérelni a színházba pedig akkor teszi a lábát, ha azt sörcsarnokká alakítják át — és mégis hűségesen bérel, tódul a színházba és fürkészi, fájja a színházi intimitásokért.

De hát ez a hét különösen a színházé volt s ennek érdekessége kedvéért az egyéb események ovakodtak előtérbe tolni. Ezen a héten kezdődtek meg az első fokai az u. n. Novelli láznak. A művészt im megelőzi az ő hű arcképe:

Mint komor bikáé
Olyan a termete,
Itt lesz a Novelli:
A híres Ermete.
Messze taljánok közt
Teszen ez ur számot,
Megbocsájuk nekik
Novelli kedvéért
Az olasz borvamat.

De van egy másféle láz is keletkezőben, a szerzői láz. A kik ismerik, ezt is elég kellemetlen betegségnek tartják. Meg lehetne kérdezni most

Orbán Árpádot, a színház karmesterét, a kinek Katinka című operájára készül a színház. A fenti kép őt hivatalosa magaslát dirigálásán közben festi. Ez is mutatja, hogy ő a leghiggadtabb karmesterek közül való. Egy karmester, a ki dirigálás közben nem végez tornagyakorlatokat, a levegőt nem gyilkolja a pálcájával, nem káromkodik, s a helyén marad: szinte hihetetlen.

Ezt a nyugodtságot csak a Tavasz premijén volt neki nehéz megőrizni.

Ő szemlélhette a legközvetlenebb közelről az ez alkalomra szervezett baletkart, amely a város serdületlen leánykái csoportosította festői, de némi korrakciórra szoruló jelmezekben. A serdületlen baletkar gyöngye, a prima-ballerina ezen a rajzon van. Szinte kár, hogy a második előadástól kezdve be-szüntették a baletot.

Hát akkor hogy lehessen a jövő Müller Katicáit, Oterout és Loie Fullerjeit fölfedezni. És hány remekséget szakított szét ez az intézkedés. A rácvárosban ilyes beszédek hallott az ember:

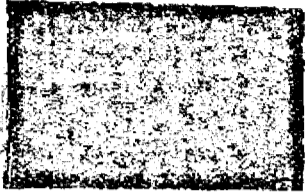
— Mit szól hozzá, a Rezsín színészné lesz. Már játszott is a színházban. A derékja úgy ki volt esoffirozva, mint egy nagynak, csak még nem tudja, dramistáné lesz-e, vagy naivistáné? . . .

Azonban alig hozza ki a valami legmagjából ezt a fiatalembert, a színházi aranyifjúság ezen rokon-szenves tagját. Ez az arckép talán ellentmond az ő fiatalságának, de még jobban ellentmondana ő maga, ha öreg urnak tennék meg. Különösen az operaelőadásoknak állandó vendége. A klasszikusokat egész lelkével figyeli, s annyira előre hajol, hogy Viktor Emánuel szakálta az előtte levő padosor támláját söpri. Ő különben Aradnak élő zenetörténete. A régi aradi zeneéletnek történetét alig írhatná valaki meg olyan jól, mint ő, a ki utolsó mohikánja ennek a kornak. A mikor lelkesedtek a klasszikus

muzsikáért, a szimfóniáért, nem a divat kedvéért, hanem szenvedélyből. Káldy Gyula, a boldogult kuruc-komponista volt egyik társa ebben az arany időben. De az az idő elmúlt, csak néhányan maradtak meg, közöttük az a fiatal ember, a ki szomorúan szokta konstatálni:

— Már megint elsikkasztottak egy magas C-ét... ezek a zenei Kriványok...

Ez is színházi esemény, s a múlt hét történetéhez tartozik.

Egy olvasónk ugyanis így képzelte el Ruttay György darabjának, a *Sötétség*-nek premiérjét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Uj törvényszéki jegyző. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügyi miniszter *Bereczky László aradi kir. törvényszéki aljegyzőt* ugyanott jegyzővé nevezte ki.

§ Az arc eltorzítása büntett. *Fodor Sándor* budapesti iparos súlyos testisértés miatt följelentette a vele egyidőben közös háztartásban élt *Tóth Péternét*, mert az asszony annyira elkeseredett a szakítás miatt, hogy Fodort vitriollal leöntötte és az arcát eltorzította. A budapesti királyi ügyészség súlyos testisértés büntette miatt kérte elítélni az asszonyt, a büntetőtörvényszék azonban csak a súlyos testisértés válságában mondotta ki bűnisnek és öt hónapi fegyházra ítélte. A törvényszék ítéletében kimondja, hogy az orvosszakértőknek a főtárgyaláson előadott véleménye szerint a vitriol okozta sebek behagedése a fej, nyak és arc oly részein vannak, amelyeket részben a rendes mindennapi ruházat, részben a sérteti szakála elfed és így feltűnő eltorzulást nem okozott, továbbá, mert dacára a még nem teljes gyógyulásnak, feltűnő eltorzulás püncs és így a teljes gyógyulás után még kevésbé lesz észlelhető. A királyi tábla ezt az ítéletet megsemmisítette, a vadlőttal súlyos testi sértés büntetésében mondotta ki bűnisnek és nyolc hónapi börtönnel sújtotta. A királyi tábla szerint büntetés minősül a súlyos testi sértés, ha annak következtében a sérült feltűnően eltorzított. Itt a minősítés ismerve: az eltorzulás feltűnősége. Ez a meghatározás nem az eltorzulás kisebb, vagy nagyobb fokát jelenti, hanem azt, hogy az eltorzulás, mint ilyen, szembezőkően észrevehető legyen. Az a körülmény hogy esetleg mesterséges eszközökkel a reformáció pártolható, az eltorzulást meg nem szünteti.

§ Ugyészségi megbízott. A m. kir. igazságügyminiszter *Kallenberger Ferenc* lippai kir. járásbírói joggyakorlókot a *lippai kir. járásbíró* mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyettesül rendelte ki.

NAPIREND.

December 20. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Tamás. — Protestáns naptár: Tamás. — Izraelita naptár: Tebeth. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (december 7.): Ambrus. — A nap két 7 óra 31 perckor, nyugszik 3 óra 53 perckor.

«Helyes-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombat délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepeknapon zárva. Helyiség: Székely-múzeum helyisége mellett lástóram

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.
December 20. Az aradi kereskedők takaréki- és hitel-szövetkezetének alakuló közgyűlése délután 3 órakor (Szabadságtér 7.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, december 19.

Állomány. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngö. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, tartott árakon. Egyéb gabonanemek tartottak időjárás borult.

Értéktőzsde. Berlin $\frac{1}{2}$, Páris 5 magasabb.

Zárás 12 órakor.

Buza 1904. áprilisra	7.69	7.70
Buza 1904. októberre	7.5	7.57
Rozs 1904. áprilisra	6.54	6.55
Zab 1904. áprilisra	5.43	5.44
Tengeri 1904. májusra	5.16	5.17
Repce 1904. augusztusra	11.70	11.80

Szállás 4 órakor.

Buza 1904. áprilisra	7.68	7.69
Buza 1904. októberre	7.5	7.57
Rozs 1904. áprilisra	6.54	6.5
Zab 1904. áprilisra	5.41	5.42
Tengeri 1904. májusra	5.15	5.16
Repce 1904. augusztusra	11.70	11.80

S Z E M É L Y E K.

— December 19. —

Maik jegyzésként: Készségi nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szállított mosók: 1290—13— korona másként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 19. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig, órex közép páronként 300—400 kilogramm súlyban 112—4 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 118—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 118—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 117—8 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 200 kilogrammon felül súlyban 118—9 fillérig, közép páronként 240—250 kilogramm súlyban 117—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 116—7 fillérig.

Szélességm. December 16. napján volt készlet 29,959 darab, december 17. napján fölhajtatott 333 darab, december 17. napján elszállított 301 darab, december 18. napjára maradt készlet 29,991 darab. A hízott sertésizlet irányzata: Csöndes.

IDEGENEK ARADON.

— December 18. —

Fehér Kereszt szálloda. Markovits Samu tisztviselő Nagyvárad. — Báró Malcomes Iona magánzóne Cs. Apáca. — Boskovits Jenő utazó Bécs. — Serbán Demeter utazó Bécs. — Fuchs Dezső utazó Budapest. — Steiner Armin utazó Budapest. — Kuti Jenő utazó Bécs. — Szász Ödön utazó Budapest. — Rónai Bernát utazó Budapest. — Heckenast Kálmán titkár Budapest. — Paunz Lajos utazó Budapest. — Reitter Mór vállalkozó Temesvár. — Löwy József utazó Temesvár. — Nuszbaum Matild kereskedő neje Világos. — Fabinyi Lajos honvédszázados Szeged. — Fehér Fülöp utazó Budapest. — Tuninsky János utazó Budapest. — Tauber Károly utazó Budapest. — Hegedüs Dezső utazó Budapest. — Friedmann Sándor birtokos Nagylak. — Hochenberg Ferenc utazó Budapest. — Virányi József utazó Budapest.

Központi szálloda. Pártos Arthur utazó Budapest. — Hári Antal gazdász Banhegyes. Dr. Fischer Lajos ügyvéd M. Illye. — Evoy János utazó New-York. — Schwarz Ignác utazó Debrecen. — Gróf Zichy Károly földbirtokos Barca. — Feldmann Lajos kárbeclő Budapest. — Deutsch Vilmos utazó Budapest. — Csiky Tivadar szolgabíró Nagyhalmagy. — Lórencz Viktor maganmérnök Budapest.

Vas szálloda. Kalmár Artur utazó Budapest. — Grünhut N. utazó Bécs. — Weisz Adolf utazó Budapest. — König Mór utazó Bécs. — Báron Mór utazó Budapest. — Mandelbaum N. utazó Budapest. — Balázs István számvevő Békény. — Szabó József gazdász Békény. — Lantos Géza utazó Budapest. — Réth Mór utazó Budapest. — Neufeld József bűvész Budapest. — Kleindl József jegyző Berzova. — Szarka József utazó Budapest. — Gross Lajos utazó Budapest. — Klein Mór utazó Budapest. — Szabados Lajos utazó Bécs. — Spilman József utazó Bécs. — Ungar Gyula utazó Budapest. — Ssántó Mór utazó Budapest. — Steiger Miklós utazó Szeged. — Cziller Vince utazó Ronyiny. — Jahn Ferenc utazó Bécs. — Neugebauer Henrik utazó Bécs. — Tauber Gyula utazó Bécs. — Schöffler Mór utazó Brunn. — Hauden Lipót utazó Bécs. — Weisz Izidor utazó Budapest. — Diamant Sándor utazó Budapest. — Kohn Lajos utazó Brassó. — Schwarcz Pál utazó Budapest. — Kundl Károly utazó Bécs. — Weiser Márk utazó Budapest.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi december hó 20-án:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3¹/₂ órakor, fél árakkal:

Egy görbe nap.

Énekes bohózat táncokkal. 3 felvonásban. Írták: Csicseri Bors és társa.

S Z E M É L Y E K:

Borsszem J.	Kley Marika.	Tarjagos Illés	Győre Alajos.
Vöröshegyi	Füredi J.	Dicsőfi Loránt	Juhász S.
Leona, neje	Csigaházi E.	Titán Laci	Németh J.
Izolda, leánya	Almásy L.	Sanyaró	Sarkadi A.
Kraxelhuber	Polgár S.	Hombár	Simon Jenő.
Krasznahubai	Bónis Lajos.	Rendőr	Békés Gy.
Monokles báró	Marházi M.	Tüzlőtő	Szabó László.
Kottlik	Pajor Agnes.	Kuhschnappel	Bácsné.
Tinike	Szilassy J.	Juci	Fóti Frida.
Mokány Berci	Békéssy Gy.	1. rikkancs	Kley Margit.
Bukovai	Juhai József.	2. rikkancs	Kley Micike.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 81. sz.

Páratlan.

Este 7¹/₂ órakor, rendes árakkal:

A tavasz.

Operette 3 felvonásban. Jaimés és Duvall után írták: Lindau C. és Wilhelm J. Fordította: Mérey Adolf. Zenéjét szerzette: Strauss József.

SZEMÉLYEK:

Csapó Gusztáv	Németh J.	Szalókiné	Répássy G.
Margit, neje	Singhoffer V.	Gal Feri	Bónis Lajos.
Hallós	Polgár S.	Mayer	Juhász S.
Cecilia, neje	Pajor Agnes.	Anna	Rózsa Lili.
Ernő, öccse	Juhai József.	Kramatics	Füredi J.
Berta	Fóti Frida.	Náci, pincér	Sarkadi A.
Báró Szalóki	Marházi M.	Isabella	Szilassy J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

HÁZA GYUTZ

hirnevés a brudbányai zenekara fog ma vasárnap, hétfőn és kedden

Vass Szálloda éttermében játszani.

A t. című közönség becses pártfogásáért esd

Özv. Duffner Józsefné.

Dohányzók

kérjenek

„NIL”

KROKODILUSSAL!

LEGJOBB EGYPTOMI Szivarka-hüvely, LEGJOBB EGYPTOMI Szivarkapapirt.

Kitüntetve a párisi higienikus kiállításon 1902. az „arany éremmel.” — Mindenütt kapható!

Karácsonyra!!

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, anti-
quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára
Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
a karácsonyi idényre rendezett

tárlatom

elkészült, és felkérem a nagyérdemű kö-
zönséget, hogy azt megtekinteni sziveskedjék

Legnagyobb választék

! könyvekben!

Az idény összes újdonságai!

(dizsművek, regények, ifjúsági iratok, ké-
peskönyvek, stb.)

Ióriási választékban raktáron!

Bármely jegyzékben hirdetett
könyv nálam kapható.

Több ezer kötet kifogástalan állapotú
dizsmű, ifjúsági irat és képeskönyv mint

Alkalmi vételek!

meglepő olcsó áron

kerülnek forgalomba. — Jegyzékkel kész-
séggel szolgálók.

Diszlevélpapírok,

emlékkönyvek,

minden vallásu, gyönyörű

imakönyvek,

az összes

festészeti kellékek

és festékdobozok,

képek, karácsonyi diszek

Karácsonyi és ujévi

levelező-lapok

legnagyobb választékban.

Igen olcsó
árak!

Kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

[26]

(Folytatás.)

Három hét múlt el.

Donna Micaela kilépett a nyári palotából,
hogy a reggeli misére menjen; mielőtt azon-
ban a templomba ment volna, bement donna
Eliza boltjába, hogy viaszgyertyát vegyen.
Olyan korán volt még, hogy félt, hogy nem ta-
lálja nyitva a boltot; de már nyitva volt s
Micaela örült, hogy vihet magával ajándé-
kot a fekete madonnának.

A bolt üres volt, mikor donna Micaela be-
lépett s az asszony becsukta és felnyitotta az
ajtót, hogy a csengetyű megszólaljon s donna
Eliza bejöjjön. Végre jött is valaki, de nem
donna Eliza, hanem egy fiatal ember.

Ez a fiatal ember Gaetánó volt, aki na-
gyon jó ismerte Micaelát. Hanem Gaetánó any-
nyit hallott az asszonyról, hogy félt vele talál-
kozni s valahányszor Micaela odajött hozzá, be-
zárkózott a műhelyébe. Donna Micaela semmit
sem tudott Gaetánóról, csak annyit tudott, hogy
el akar utazni, hogy Argentínában vagyont
szerezzen.

Mikor most Micaela szemben találkozott
Gaetánóval, olyan szépek találta, hogy egé-
szén megörült a találkozásnak. A leike ugy te-
le volt nyugtalansággal, mintegy üldözött vad-
állat; de a világ semmi fájdalma sem akadályozhatta volna meg abban, hogy örvendezked-
jék, ha valami szépet lát.

Azt kérdezte magóan, hol láthatta már
előbb Gaetánót s eszébe jutott, hogy cataniai
palotájukban, apja pompás képgyűjteményében
látta az arcképet. Hanem ott nem munkaszub-
hony volt rajta; plüsk lapja volt, hosszú lengő
fehér tollal s bársony zekéje fölött szélesen ki-
hajtott csipkegallér. S a nagy mester, van Dyck
festette ezt a képet.

Donna Micaela viaszgyertyát kért Gaetánó-
tól s az ifju keresni kezdte, hogy hol vannak
a gyertyák. S ekkor megtörtént az a csodálatos
dolog, hogy Gaetánó, aki minden nap ott jár
a kis boltban, egészen idegennek és járatlan-
lannak mutatkozott benne. Kereste a viasz-
gyertyát az olvasófiókban s a kis érmes szek-
rényekben. Nem lelt sehol gyertyára s kezdett
türelmetlen lenni, kiborította a fiókokat, szét-
huzta a ládákat. Nagy pusztulás és rendetlen-
ség támadt a keze nyomán. S donna Eliza bi-
zonyára nagyon elfog szomorodni, ha hazajön.

De donna Micaela gyönyörűséggel látta,
hogy a fiu hogyan rázza hátra gazdag haj-
fürtjeit az arcából egy-egy dacos fejmozdulat-
tal s hogy villog az arany-sz. nű szeme, mint a
bor, melyre napsugár esik. Az asszonynak
olyan vigasztaló volt valakit látni, aki any-
nyira szép.

S donna Micaela e pillanatban lelkében
bocsánatot kért attól a nemes urtól, akit a
nagy van Dyck festett le. Mert ha azt a képet
nézte, sokszor így szólt magában:

— Ah, signor, csinos ember lehettél te;
de ilyen komor, ilyen halavány, ilyen szomorú
alig voltál. S a szemed sem volt tűzből, mint
itt a képen; ezt csak a nagy mester festette
így meg.

Hanem most, hogy Micaela meglátta Gae-
tánót, meggyőződött, hogy mindez együtt lehet
egy arcon s hogy a mesternek semmit sem
kellett hozzátenni. S azért kért bocsánatot at-
tól a nemes urtól.

Közben Gaetánó végre megtalálta a hosz-
szukás gyertyás-skatulyákat, melyek a bolti
asztal alatt álltak azon a helyen, a hol rende-
sen állni szoktak. S Gaetánó odaadta a gyer-
tyát Micaelának; de nem tudta, hogy mi az
ára s azért azt mondta, hogy fáradjon vissza
később, majd akkor kifizetheti. Mikor pedig az
asszony arra kérte, hogy adjon neki egy darab
papírt, amibe beletakargathatja a gyertyát, a
fiu olyan zavarba jött, hogy Micaelának kellett
segítségére lenni a keresésben.

S az asszony ekkor megjáért, hogy egy
ilyen ember gondol az Argentínába való uta-
zásra.

Hagyta, hogy csavarja bele a papírba don-
na Micaela maga a gyertyát s ő közben bá-
multa az asszonyt. Ez meg szerette volna kér-
ni, hogy ne nézze most olyan nagyon, mert ar-
cáról csak a reménytelenség s a nyomoruság
tükröződik le.

(Folytatása következik.)

NYILTÉR.*

Limbeck János

első magy. kir. szab. ércokoporsó-gyára és temetésrendező
intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Szuchy József és neje szül. Wieder
Franciska a maguk, úgy az alólírottak ne-
vében is mély fájdalommal tudatják, hogy
forrón szeretett és felejtetetlen fiuk, il-
letőleg a jó apa, testvér, sógor, nagybátya
és rokon

SZUCHY FERENC,

f. évi december hó 17-én, esti 9 órakor,
életének 34-ik évében, B. Gyula új hosszas
szenvedés után elhunyt.

A megboldogult hült tetemét f. évi
december hó 20-án, d. u. 3 órakor fog-
tak Aradon a felső temető halottas házá-
ból a róm. kath. szertartás szerint beszen-
tetetni és a családi sírkertben örök nyu-
galomra helyezni.

Az engesztelő szentmise áldozat a főt.
Minorita-atyák temp. omában december
hó 21-én, d. e. 9 órakor fog az egek Urá-
nak bemutatni.

Aldás és béke lengjen a korán elhunyt perai felett!

B. Gyula, 1908. december 19.

Szuchy Margit,	Heich Miklós,
Szuchy Ferike,	Szuchy Károlyné,
gyermekai.	szül. Polgár Gizella,
Szuchy Mariška	Szuchy Józsefné,
férj. Heich Miklóné,	Schmidt József,
Szuchy Károly,	s gor- és sógorról.
Szuchy József,	Heich Erika,
Szuchy Irma férj. Schmidt	Szuchy Iduška,
Józsefné,	Schmidt Lacika,
Szuchy Gyula,	Schmidt Irmuska,
testvérei.	Schmidt Rudika,
	Szuchy Józsika,
	Szuchy Mariška,
	Szuchy Loló,
	unokaöccsei és hugai.

Értesítés!

Alólírott tisztelettel felkérem Arad és
vidéke nagyérdemű vevőimet és rendelőimet
tájékoztatás végett, hogy a

Kossuth-utca 2. szám alatt

(Kovács Ferenc)

által elkövetett, némileg a lapokban ismer-
tetett események miatt, — nehogy ezekből
reám is legkisebb árny vagy hátrány há-
ramolják, — kénytelen vagyok műhelyem-
mel együtt ezek miatt

elköltözni,

és iparom gyakorlását egyidőre beszü-
netni, mit azonban, ha alkalmas üzlethe-
lyiséget talállok, 12 év óta fenálló és szep-
lőtlen hírnévnek örvendő iparomat újból
üzembe fogom helyezni, b. vevőimet és
megrendelőimet annak idején bátor lesznek
értesíteni.

2858

Kiváló tisztelettel
Zimmermann József,
kocsi- és kerégyártó.

Dr. Oetker világhírű pudding-poral

Az ünnepi asztal kiegészítésére

A jó étvágy fokozására

kaphatók delikatesz-üzletben:

Nyers és főtt halak, rákok, Különféle vadak, Hízalt pulyka, kappan, A híres orsoval kaviar, Hal-, hus és főzelekconservek, Finom pástétomok, hal-aszpicok, Pikáns saucok, olasz es ha'saláták, Huskivonatok, izesítők, Gomba, méz, tea vaj, sajtok, Áfonya, marmeládok, befőttek, Saloncukorkák, teasütemények, Eredeti Dobos torta, Bloeker-féle hollandi Cacao, Ujtajta Ceylon tea, angol rum, Hegyi taoliaszőlő, külöf. gyümölcs.

Eredeti fajborok, pálinkák, ménesi ürmös, Magyar és francia pezsgők s déli borok.

Záray Géza,
delikatesz-gyártó.

Dr. Oetker csálhatatlan sütő pora

A fűtési idény beálltával ajánlunk elsőrendű darabos, magas hőfoku, salón

fűtő kőszén,

100 kiló 3 korona 40 fillér;
elsőrendű darabos

légszesz pirszenet (coaks),

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítás végett

félnapi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszénél, mint pirszénél
500 kgr. vételnél 25 fillér enged-
ményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszén,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmós zsákokban.
Csomagolás Coaks 40 kgrmós zsákokban.
Csomagolás faszén 25 kgrmós zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Borivóknak, akik a bort savanyúvá teszik, azokat a szőlőtől vegyítve, mindenek előtt a

MATTONFELÉ

GISSHÜBLER

alkalmazás helyén

alkalmazható: a víz hőmérsékletét a bor savát és az itatás helyén alkalmazva, így a bort mindenek előtt, azaz a szőlőtől kezdve, a legjobb minőségűvé teszi.

Pöstyén

Téli kúra
kényelmesen a fürdő-
intézetben.

Házi kúra
az iszappal házi orvosi
kezelésben.

csúsz, köszvény,
techtás, exudátok
speciális leghíresebb
gyógyhelye.

Pros.: a fürdőigazgatóság

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:
Földes Kálmán gyógyszer-tárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

KRAUSZ PAULIN

kölcsönkönyvtára, könyv-, zenemű-
és papirkereskedése

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

Karácsonyra alkalmi vételek

ifjúsági iratok, mesés könyvek és dísz-
művek teljesen új állapotban
félárban!

Ujévi és karácsonyi ajándékoknak a legvon-
zóbbaknak bizonyult

Diaphanie

ramek üvegre festett ablakdiszek, virág- táj-
és szentképek fémkeretben. Ennek sikerült
utánzata átlátszó papirkivitelben

mesés olcsó árban!

A legdiszesebb levélpapír, szép finom dobozok-
ban, a legválogatottabb minőségek és színár-
nyalatokban.

Olcsón!

Dívtos papír, fém, bőr és celluloid különleges-
ségek!

Szines lámpaernyők, művészi kivitelű emlékköny-
vek, író és itatos papír mappák — Képes leve-
lezőlap albumok beszerzési áron!

Festő-minták, leghíresebb mesterek után ugy-
eladásra, mint kölcsönzésre.

Imakönyvek

gyönyörű kivitelben bámulatos olcsó áron! —
Irodai cikkek kitűnő minőségben.

Nagybani vásárlásoknál, iskolai és papíráruk-
nál gyári árak!

Aradi első legnagyobb 75.000 kötetes

kölcsönkönyvtár!

Előfizetési árak helyben:

Havonként tetszés szerinti kicseréléssel
K. 120;
a tanuló ifjúságnak csak 80 fill.

Vidéki t. előfizetők kívánatra 5 kilós csoma-
gonként szintén tetszés szerinti kicseréléssel
körülbelül 20—25 könyvet havonként 3 kor.

Kisebb küldemények megállapodás sze-
rint.

Jegyzékek postán bérmentve.

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin

kölcsönkönyvtára, könyv-, zenemű és papirke-
reskedése

Arad, Deák Ferenc-utca 2. 1850

MERCUR

váltóüzleti részv. társ.

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. sz.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelőadó helye. 2558

— Sorsjegyek oszékely havi részletfizetésre; előnyös sorsjegytársaságok. —
Sorsjegyzásítás: legelőőbb díjazás kívánatra bérmentve.

Rovid levélcim: **MERCUR**, Budapest, Fürdő-utca. Részvénytőke: 1.000.000 kor.

K. C. POPOFF

a legjobb TEA a világon.

Kapható: Vojtek és Weisz-nál. 2531

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünne-
nap d. u. 4—5 óráig. — Tagok ugy a vidékről, mint
helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg
küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi bornagykereskedés részére elsőrendű mérleg-
képes könyvvezetőt, ugyanoda a magyar- és német leve-
lezésben jártas irodatisztet.

Vidéki vas- és fűszeráru üzlet részére szakképzett,
ügyes fiatal segédet.

Vidéki úri divat-üzlet részére a német- és román
nyelvben jártas segédet.

Vidéki könyvvezetőt és levelezőt, aki azesznagyke-
reskedésben már alkalmazásban volt s az utazásban
is némi jártassággal bír, 1904. március 1-ére.

Aradi liszt-üzlet részére s akképzett, mérlegképes
könyvelőt, aki egyben az utazásra is vállalkozik.

Vidéki kézmű-áru üzletbe a paraszt-áru cikkekben
jártas, magyarul, németül és románul beszélő segédet.

Vidéki rőfős- és vegyes-áru üzlet részére románul
tudó fiatal segédet.

Vidéki rőfős- és fűszer-üzlet részére fiatal segédet,
aki a tót nyelvben jártas.

Vidéki rőfős- és vegyes-áru üzlet részére fiatal izr. se-
gédet.

Több rőfős- és vegyes-áru üzlet részére a román
nyelvben jártas fiatal segédet.

Ajánlunk:

Üzletvezetőnek, vagy első segédnek a bőr-áru szak-
mában kiválóan jártas egyént, aki ily minőségben első-
rangú üzletben működött s önálló borkereskedése is volt,
magyarul, németül, szerbül és románul beszél.

Int. ügyes női alkalmazottat, aki a fővárosban hosz-
szabb ideig alkalmazva volt. Irodatisztnek, vagy pénztárhoz.

Felső kereskedelmi iskolai erettségit tett, a magyar
német és román nyelvben jártas fiatal embert irodai gya-
kornokul.

A fűszer- és vegyes-áru szakban minden igényeknek
megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

titkár.

Keppich Zsigmond,

elnök.

TELJESEN PÓTOLJÁK

a francia cognacot

gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai

hirneves promontori cognac-gyár

(alapítva 1852.)

2608

mindenütt kapható gyártmányai

Központi iroda és gyártelep: **Budafok.**

VÁSÁROLJON
ÜGYVEDJELŐT
 SORSJEGYET
 1273 NYEREMÉNY
20.000 KORONÁÉRT
 KERÜLKISORSOLÁSRA
 és (EGY) KORONÁÉRT
10.000 KORONÁÉRT
 FŐNYEREMÉNY NYERHETŐ
 SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK
 KEZELŐSÉG: VILÁGNYEREMÉNY-ELŐZETEK 26
 HUZÁS: 1903 DECEMBER 31-ÉN

SORSJEGY ÁRA 1 KORONA.
 SORSJEGY ÁRA 1 KORONA.

2761

A BIKAVÉR LIKÖR
 TISZTA BORPÁRLAT.
 ENNÉLFOGVA
 ÉTVÁGYGERJESZTŐ ÉS GYOMORERŐSÍTŐ.
 GYÁR:
 KLEIN JÓZSEF és ADOLF, BUDAPEST
 TÖRVÉNYESEN VÉDVE.

2760

Aki a fehérre mosott és fényesre vasalt
 fehérneműnek kedvelője,
 az adja fehérneműt
Morvai Károly
 Weitzer János- (volt Templom) utca
 17. szám alatt levő
 mosó és vasaló intézetébe
 tisztíttatni. 1514

Mérleg-javító műhely!

Weisz Jenő

épület és műlakatos
 Aradon, Szent Pál-utca 1. szám,
 (a zsidó templommal szemben.)

Ajánlja magát minden az épület-műlakatos és mérlegszakmába vágó munkák elkészítésére, u. m.: épület vasalások, sirrácok, kovácsolt vasból kerítések, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak és mindenemű mérlegek javítását. Továbbá elvállal vizvezeték és fürdőszobák berendezését, jutányos árak, pontos, gyors és legjobb kivitelben. 1458

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb tolletteket
 elismert jó ízléssel
 és gyorsasággal készít
 ajánkozik házakhoz.
 Szíves megkeresések Kápolna-
 utca 2. sz. ajtó 4. 2419

ALAPÍTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos
 házasságközvetítő intézete
 Budapest. VII., Wesselényi utca 54. szám.
 Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
 Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 2411

ALAPÍTOTT 1890.

Lengyel Testvérek maradék-áruháza

Arad, Szabadság-tér 21. szám.

Maradékok rendkívül olcsó árban.

Főüzleteinkben keletkezett különféle vászon, kanavász, kreton, barchend, női szövetkelme, férfi posztó, butor-kelme és csipke-függöny maradékok olcsó árban való elárusítására saját házunkban külön

maradék osztályt vezetünk,

hol a fenti olcsó maradékokon kívül még egyéb divatját mult kelmék, asztal-, ágy-, flanel-takarók, paplanok és asztalneműek

rendkívüli olcsó árban adatkak el.

szabott árakkal ellátott maradékok megvétel után is kívánatra készségesen kicseréltetnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Alkalmi vétel!

4 frt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör üveg, 6 kompót tányér, 1 kompót tál, 1 csemege álvány, összesen 41 drb.

5 frt 95 egy 6 személynek való étel-készlet, legfinomabb karlsbadi porcellánból, festett és aranyozott diszítéssel, mely 28 darabból áll és pedig: 6 leves-tányér, 6 lapos tányér, 6 csemege tányér, 1 leves-tál fedéllel, 1 pecsenye tál, 1 főzelékes tál, 1 saláta-tál, 1 tészta-tál, 1 sauce-tál, 1 sauce-alja, 1 sótartó összesen 28 darab.

3 frt 45 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy tea készlet, mely 15 darabból áll és pedig: 1 kávé vagy tea kanna, 1 tejes kanna, 1 cukor tartó fedéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 darab.

SZABO ALBERT
 ő osztr. kir. Fensége József főherceg udvari szállítója,
 üveg, porcellán, lámpa és konyhaberendezési cikkek nagy raktárában
ARAD, Atzél Péter-utca 1. sz.
Telefon 239.

Fehér porcellán tányér 10 kr. darabja. Hazai gyártmányu fehér mély tányér 7 kr. darabja. Likör készlet 6 személyre 90 kr. Függőlámpa 3 frt 50. Mosdó készlet színes 4 frt 80 kr. Színes csemege készlet, mely áll: 6 tányér, 1 tából, 1 frt 40 kr. Ugyanez üvegből 90 kr. Étvőeszközök: 1 kés, 1 villa, 1 kanál, összesen 50 kr. Különlegességek 12 szép kristály vizes pohár 70 kr. Meg nem felelő tárgyak visszavétetnek és a pénz visszaküldetik. — Valódi Auer izzótestek 30 kr. darabja. 2224

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

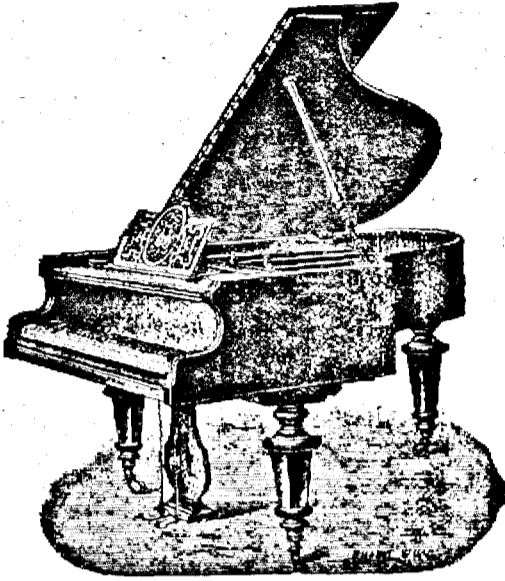
1838 ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár
FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

Óvakodjunk utánezatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget
kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO
tanár aláírása látható.

Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.
Raktár: Gutori Földes Kelemennél.

FAIX JAQUES

zongora készítő

Arad, Batthyány-utca 35.

Készít

uj zongorákat minden stílusban és fánemben,

ugyszintén javításokat. — Hangolások tisztán és tartósan.

Dus raktár kitűnő új és használt zongorákban.

Gyári árak. — Új keresztűros zongorák 300 frttól 850 frtig.

Uj. Kopetkó Károly

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Nagyrabecsült vevő közönség kényelmére 1903. évi december hó 1-től a teteme-
sen megnagyobbított üzlethelyiségemben egy külön osztályt,

Karácsonyi vásárt

rendeztem be, hol eladásra kerülnek az összes raktáron levő **szövet, barchet**
és **creton-maradékok**, melyeket **fél árban** bocsájtok a nagyérdemű vevő
közönség rendelkezésére.

Pénzt takaríthat meg!

ha ruhaszükségletét

FRANK LEO férfiruha áruházában

Arad, Andrásy-tér 9. sz., (az új minorita templommal szemben)

szerzi be, hol szolid olcsó árban óriási választék raktár van felhalmozva u. m.:

Férfi téli kabát 24 koronától feljebb. || Fiu téli kabátok 12 koronától feljebb.

Férfi téli sacco öltöny 20 kor. feljebb. || Fiu öltönyök 10 koronától feljebb.

Gyermek-ruhák 3-12 évesek részére 5 koronától feljebb.

Különlegességek bőrkabátokban, saját készítményű valódi

székely vadász és gazdász kabátokban,

városi és utazó bundákban dus választék.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Külön mértékszerinti osztály!

Egy csoda hangszer! a Trombino.

Tanulás és hangjegy ismeret nélkül azonnal játszhatja mindenki rajta a legszebb daleket, tánczdarabokat, indulókat, u. m.: Sackingeni trombitás, Sei nicht bös, Beim Souper, Radeczky induló stb. és még 200 más kiváló zenedarabot, ezen az újtalálmányu, kitűnő és elegánsan kiállított trombitán az u. n.

„Trombino“-n.

A Trombino a jelenkor legszenzációsabb találmánya és mindenütt nagy feltűnést kelt, különösen akkor, ha valaki egy társaságban egyszerre csak mint kürtművész lép fel, holott az illetőnek ezen tehetségéről azelőtt senki tudomással nem birt. Minden dal tanulás, fáradtság és erőlködés nélkül azonnal játszható, csak a megfelelő hangjegy szalagot kell beilleszteni. **Pompás zene, szép és erőteljes hangokkal.** Mulatságoknál, társaságokban vagy otthon, a legszebb szórakozás. Kerékpár-, kocsi- vagy gyalog-kirándulásoknál, csolnakázásnál a legmulattatóbb kísérő. Tánczhoz vagy énekkesérezhez kiválóan alkalmas. A Trombino gazdag tartalmu daljegyzékkel együtt, melyben könnyen megérthető magyarázat is van: I. minőség finom nickelezéssel 9 dallal **3 frt 50 kr.** II. minőség finom nickelezéssel 18 dallal **6 frt 50 kr.** Dal-lemezek az I. minőséghez darabonként **30 kr.**, a II. minőséghez **50 kr.**

Egyedüli szétküldési hely utánvétellel 1018

KERTÉSZ HENRIK, Bécs, I. Fleischmarkt 18—976.

Kitüntetve. Alapítva 1879-ben.

A legszebb, legalkalmasabb és legötletesebb

karácsonyi ajándék

egy életnagyságu arckép, mert örök becse van és egyszersmind szobadiszű, továbbá előnyös nász-, névnap, születésnap, vagy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál, de úgy is mint örök emlékek (különösen megholtakra) fölötté alkalmas. Ezeket az arcképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el. Nagysága 40:50 cm., ára 3 frt.

Hű hasonlatosságért és tartósságért kezeskedem.

A fényképet sértetlen állapotban küldöm vissza. A képet 10 nap alatt elkészítem. (Karácsonyi ajándéku szánt képeket tessék minél előbb megrendelni.)

Bodascher Szigfried kitüntetett arcképfestészeti műintézete
Bécs, II., Praterstrasse 61.

Kovács Soma és Társa

ARADON, Neuman-palota.

Gyári raktár

Singer varrógépekben

családi és ipari célokra.

Telefon 219.

Alapított 1850.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

GEBHART J. és FIA

Aradon, Andrassy-tér 16. sz. alatti üveg, porcellán, tükör, diszműáru és képkéret raktárában.

Legujabb divatu kristály üvegek, alpacca-ezüst használati és disztárgyak, porcellán és teracotta diszműtárgyak, vázák és nipperek. Dohányzó és íróasztal felszerelések. Villamos és egyéb lámpák. Sendvichtálcák. Legzeleszerűbb ajándéktárgyak angol, francia és hollandi divat szerint. Bárki találhat ugy árban, mint izléseinek megfelelő ajándéktárgyat.

A karácsonyi vásár alkalmából különösen olcsó cikkek:

- Üvegekészletek, finom üvegből 41 darabból 4 frt 30 kr.
- Étkező készletek karlsbadi porcellánból 5 frt 90 kr.
- Kávészészlet 6 személyre majolikából 3 frt 20 és 3 frt 40 kr.
- Likörkészletek 80 krtól feljebb.
- Függőlámpák 3 frt 40 krtól kezdve.
- Mosdó készlet 6 darabból 4 frt 50 krtól.
- Színes üveg compottál 6 tányérral —.90 kr.
- Kristály „ „ „ „ —.80 kr.
- Erős fehér tányérok, hazai gyártmány —.9 kr.
- Félerős „ „ „ „ —.7 kr.

Valódi majolika mocca-csészék:

- Sima színes —.15 kr.
- Divatos préselt formájú —.16 kr.
- „ „ „ és aranyozott —.20 kr.

Kávészészlet és teás csészék:

- Divatos préselt formájú színes —.20 kr.
- „ „ „ és aranyozott —.25 kr.
- Ugyanílyen nagy formájú teacsészék —.26 kr.
- Talpas gyümölcsállvány színes majolikából —.75 kr.
- 6 tányér hozzá —.75 kr.

Sziveskedjen kirakatainkat megfigyelni.

+ Soványság. +

Szép testidomokat kaphatni a világ-hírű erőportól, **D. Franz Steiner & Co.** berlini cég készítménye, amely a párisi 1900. évi és hamburgi 1901. évi kiállításokon aranyéremmel lett kitüntetve. 6-8 hét alatt 30 font kövéredés egész bizonyos. Orvosi előírás. **Reálisan szolid — nem szélhámos-ság, számtalan köszönő irat.** Ára dobozonként használati utasítással 2 kor. 50 fillér. Az összeget legajánlatosabb előre postautalványon küldeni. **Kapható Török József gyógyszerárában Budapest, 59. Király-utca 12.** 1511

Telefon 242. sz.

Kalmár * *

* * József

Villanyműszerész

Kerékpár és varrógép rak-tára 2071

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket, karikahajós (Ringschiff) gépeket

házi vagy ipari használatra 5 évi írásbeli jótállással, kedvező havi részletfizetés mellett

Varrógép javítások

jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar királyi államvasutak.

1572—1903. R. sz.

Árverezési hirdetemény.

Ezennel közzhírré tételük, mi-szerint az üzletszabályzat 70. § a értelmében elárulandó 1 láda kap, 4 zsák gabona söpredék, 1 varro-gép nyilvános árverezése Arad állomásunkon lévő tömegáru rak-tárban 1903. évi december hó 21-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. kö-zönség ezennel meghívatik.

Állomásfőnök helyett;

Bakos.

T. cz.

Van szerencsénk a n. érd. kö-zönség b. cses tudomására hozni, hogy

BASZTIÁN és MARINGER

társas cégünk alatt, f. 6 novem-ber hó 18-án, **Weitzer János** (volt Templom utca) és **Kazin-czy-utca sarkán** egy a mos-tani kor igényeinek megfelelően berendezett

úri-szabó üzletet

nyitottunk, ahol a legújabb divatu szövevényekkel a legújabb fazon sze-rint mindennemű rendelesek pon-tosan és jutányos ár mellett eszkö-zöltetnek.

Mindennemű **egyenruhák** elő-frás szerint pontosan elkészített-nek! Magunkat a n. érd. közönség nagybecsű pártfogásukba ajánlva, kiváló tisztelettel

Basztján J. és Maringer J.
polgári- és egyenruhászabók.

Elefántcsont
Név-
jegyek

kaphatók
Aradi Nyomda
Rtársaságnál.

Tisztelettel tudatom a n. é. közön-séggel, hogy a **József főherceg-uton** levő eddig is jóhírű és előkelő ven-dégekkel bíró

Japán kávéházat

e hó 22-én meg- és átveszem.

Törekedni fogok, hogy mélyen tisztelt vendégeimet pontos kiszolgálás, kitünő kávéházi italaim által teljesen kielégítsem.

Szives pártfogást kér,

2857

kiváló tisztelettel

MOLNÁR ZSIGMOND.

HÁZ ÁRVERÉS!

Az aradi 854. számú telekjegyzőkönyvben A/2 sor alatt felvett Kápolna-utca 8-ik számú

ház korcsmahelyiséggel

udvar és kerttel alulírott kérelmére 1903. december hó 29-én d. u. 3 órakor az aradi Igazságügyi palota I. em. 88. számú irodájában 2853

nyilvános árverésen eladatik.

Az ingatlan esetleg csekély készpénz összeggel is megvehető. Bővebbet az alulírott intézet pénztáránál.

Aradi Ipar- és Népbank.

Alapított 1893. Telef

Fleischer Testvérek

vas és rézbutor gyára
Arad, Deák Ferencz-utca,

Földes-palotával szemben.

Gyártanak legjobb kivitelben
csinos gyermek-ágyakat,
mindenfélé

rézbutort,

összecsukható vaságyakat. Sodrony-ágybetétek minden méretben ké-szítetnek.

Pontos kiszolgálás a legjutányo-sabb áron. 2006

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

17891—1903. kbsz.

Hirdetemény.

Az aradi I-ső foku iparhatóság és aradi járási főszolgabírói hiva-tal, mint I. foku iparhatóság mel-lett 1904. évben működő iparható-sági megbízottak választásának határidejéül 1903. évi december hó 30-ának d. u. 5 óráját a város-báza földszinti kistermében kitü-zöm, mikorra az önálló kereskedők és iparosok meghívotnak.

Arad, 1903. évi december hó 16-án.

Sarlot,
főkapitány.

Tanulók

felvétetnek
az Aradi Nyomda Rész-vénytársaságnál.

18428—1903. kbsz.

Hirdetemény.

Özv. Flamm Lipótné aradi Ja-kos Nagyváradi ut 2/a. sz. a. tel-kén egy kereskedelmi faterlep fel-állítására telepengedély iránt fo-lyamodván, az 1884. XVII. t. cz. 27. § a értelmében a telep hely-szin társypálására határidőül f. lyó évi december hó 23-án d. e. 11 órájára kitűzetik, a melyre az ér-d keltek ez uton is meghívotnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszin és tervezja, valsmint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi december hó 23-ig, minden-kor a hivatalos órák alatt bete-kinthető s a neánl észrevételek írásban ugyanott, előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtekinthetők, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztékinthetők gátolag fel nem me-rülendnek, a telepengedély az idé-zett törvény 30. § a rendelkezésé-hez képest ki fog adatni.

Arad, 1903. évi december hó 16-án.

Sarlot,
főkapitány.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetések felvételét a kiadóhivatalban: József téri herceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Bevilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal: József téri herceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Tudakozódással kerjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

ezzen rovatban minden szó egyszeri bejelentésnek ára 4 fillér, vastagabb betűköl 8 fillér. — Csejéket korcsó vagy csejéket ajkalkosó apró hirdetés 20 szög 56 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetés: levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphaték lapunk elárústó helyein.

Akinek

ismerettség híján

házasra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, leányra, gazdaságra, kocsisra, vinczellőre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdaszanyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzboszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
---	---

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	-------------------------------------

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
----------------------------------	------------------------------------

Aki

mindezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célt, ha az

„ARADI KOZLÖNY“
kis hirdetési rovatát használja.

Apró hirdetésekre
szolgáló levelezőlapok kaphatók

Aradon:

Révesz Nándor

könyvkereskedésben, Andrassy-ter, Minorita-palota

Ifj. Klein Mór

könyvkereskedésben, Atzél Péter-utca.

Kerpel Izsó

könyvkereskedésben, Andrassy-ter.

Keppich Zsigmond

papírkereskedésben, Andrassy-ter.

Ozv. Hammerschlag L.-né

dohánytözedésében, Andrassy-ter.

Kis Tözsében

Templom-utca.

Kohn László

Wágongyárban.

Hoffmann József

fűszerkereskedésben, Forray-utca.

Bauer Gyula

dohánytözedésében, Andrassy-ter.

Házmesternek

fiatal pár, lehetőleg szerelő vagy kőműves, felvétetik Szabadság tér 17. sz. alatt. 2842

Szatócs üzlet,

teljes berendezéssel, trafik és italmérési joggal, más vállalat miatt márczius 15 ikétől kiadó. Bővebbet Gyár utca 16. szám alatt a háztulajdonosnál. 2847

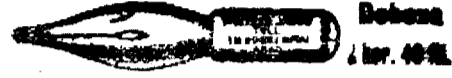
Keresek

egy szerény igényű, tisztességes idős nőt, gyermekeim mellé. Szükséges, hogy megbízható legyen és németül tudjon, a gyermekeket szeresse. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2832

Egy jó forgalmu

korcsmahelyiség családi viszonyok miatt, minden órában átadó. Czim a kiadóhivatalban. 2841

Weitzer János toll.

Nikkelozott acéltoll. Kapható: Ingvaz I. és Fiamak. Telefon 517.

Egy jó forgalmu

szatócsüzlet korcsmával egybekötve, más vállalat miatt azonnal kedvező feltételek mellett átadandó. Czim a kiadóhivatalban. 2845

Kereskedelmi iskolát

végzett gyakornok, egy vidéki gőzmalom irodáj részére, felvétetik. Előnyben részesülnek, akik már gőzmalom irodákban alkalmazva voltak. Ajánlatok magyar és német nyelven, bizonyítvány-másolatokkal felszerelve, fizetési igények megjelölésével e lap kiadóhivatalába „Gőzmalom gyakornok 1904” jelige alatt küldendők. 2854

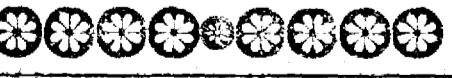
Egy intelligens

még csinos középkorú elvált urnő egy komoly idősebb uriemberrel, esetleg plébánosnál gazdaszanyit állást vállal. Czim: „Othton” M. Radna. 2856

500 forintot

fizetnek annak, aki Bartilla fogvizetnek használata mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap. vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. Brücksel, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon G. Földes Kelemen gyógyszerárban, Deák Ferencz-utca 11. sz. és minden gyógyszerárban, valamint Krausz Elemér és Társai droguerájában Andrassy-ter 20. szám. — Kerjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői 161 díjaztatnak. 129

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhát.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Arad legnagyobb óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész ARAD, TEMPLON-UTCA Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstművek készpénzért a legmagasabb árban megvétetnek vagy más új tárgyakra átcsereleltetnek. 2508

—Kéretik kísérletet tenni.—

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázoló mester Aradon, Boczkó-utca 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba és kádak-, vas- és fa-butorok-, vízikannák-, tálcza-, kályhavédő-, fakosarak

aranyozás és márványozását,

függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre díszes kivitelben, fioderózások minden színben a legseccsiosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítetnek. 1475

Telefon szám 98.

Legalkalmasabb és legolcsóbb karácsonyi és ujévi ajándék

Singer varrógépek

esaládok és iparosok részére.

Hammer Vilmos

műszerésznél öt évi jótállás és kedvező fizetési föltételek mellett kapható.

Raktaron 2767.

Singer karikahajós és Centrál Bobbin gépek.

Arad legrégibb varrógép javító műhelye és raktara, Szabadság tér 7. sz.

Telefon szám 98.

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó Aradon, Nagyváradi-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és elírás szerint, ugyszintén elvállal javításokat, átalakítás és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett. 1458 Hosszas tapasztalásaim, melyet külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

Gazdasszonyok figyelmé

Minden takácsmunkát, és rongypokrócok, konyharuhák elkészítését igen jutányos áron elvállalok.

Tóth Bernát,

takács. 2785 FEJSZE-UTCA 8. SZ.

Magas jutalékkal felvétetnek

bármely Állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1883. évi XXXI. t.-cz. alapján. Tőke és kockázat nélkül nem szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset. Ajánlatok intőzendők a „Szerecsse Hirdető” kiadóhivatalnak, postafiók 180, Budapest. 2317

Mindig éles!

Féltrelepés kizárva! kiváló előnye az

eredeti H-patkóknak.

Az utazatok ellen minden H-patkó az út látható gyári védjeggyel van ellátva.

Leonhardt & Co.

Berlin-Schöneberg. 2003. Kerjük képes árjegyzékét. Vezérképviselők Ausztria-Magyarország részére: Kaszab & Breuer, Budapest VI.

Borsepröt

vesz 3705

Deutsch A.

Deák Ferencz-utca 36. szám

Szenzációs Olcsó CZIPŐVÁSÁR

páratlan alkalom, a karácsonyi héten

Porter Vilmos Nagy Áruházában a Szabadság-téren.

A karácsonyi héten **páratlan alkalom nyílik** a tisztelt közönségnek **szenzációs olcsó** czipővásárlásra! Ugyanis túlsufolt raktáramat és téli-áru készletemet ritkítani akarom, s ezért a karácsonyi héten eddig nem létezett olcsósággal fogom tisztelt vevőimet kiszolgálni.

Az árukészlet nagy tömegéből csak a következőket akarom idézni:

20 tuczat finom női zerge czipő

fűzős **3.35**

gombos **3.60**

Férfi Box fűzős

4.85

Női borjubőr czipő

Prima czugos **2.35**

Női sevró fűzős bélelve

4.25

Halina posztó csizma

4.75

Skót posztó komót czipő

1.—

Ugyanott az ország legnagyobb karácsonyi
játék és diszmű-áru tárlata az
50 méter hosszú teremben.

Fényképekedvezmény!